

DIRECȚIA DE
CONTROL AL
ACHIZIȚIILOR PUBLICE

Raport

privind constatările
Curții de Conturi a
României
în domeniul achizițiilor
publice în anul

2024

DIRECȚIA DE
CONTROL AL
ACHIZIȚIILOR PUBLICE

RAPORT

privind constatările Curții de Conturi a României în domeniul achizițiilor publice în anul 2024

Elaborat de:

**Direcția de control al achizițiilor publice elaborare a
metodologiei în acest domeniu și pregătire profesională
a personalului de specialitate**

Adresa: Piața Presei Libere nr. 1, Corp B, Sector 1,
București, +4021.30.34.601,
www.curteadeconturi.ro, dcap@rcc.ro

DIRECTOR

Cristina Breden

ȘEF SERVICIU METODOLOGIE, PREGĂTIRE PROFESIONALĂ ȘI SINTEZE

Elena Corina Lungan

AUDITORI PUBLICI EXTERNI

Andreea Borcea

Monica Ioana Bunea

Denisa Hurmuzache

Olguța Pencu

Marilena Persu

Sinteza	1
<i>Capitolul 1. Introducere</i>	<i>10</i>
<i>Capitolul 2. Cadrul legal național aplicabil achizițiilor publice și principalele prevederi legislative intrate în vigoare în anul 2024</i>	<i>11</i>
<i>Capitolul 3. Sinteza abaterilor de la legalitate constatate în domeniul achizițiilor publice, rezultate din misiunile de audit desfășurate de Curtea de Conturi în anul 2024.....</i>	<i>14</i>
<i>Capitolul 3.1. Abateri de la legalitate constatate în domeniul achizițiilor publice, clasificate pe etape ale procesului de achiziție publică.....</i>	<i>17</i>
<i>Capitolul 3.1.1 Abateri de la legalitate constatate în etapa de planificare/pregătire a procedurii de achiziție publică</i>	<i>19</i>
<i>Capitolul 3.1.2 Abateri de la legalitate constatate în etapa de organizare a procedurii și atribuire a contractului de achiziție publică/acordului -cadru</i>	<i>26</i>
<i>Capitolul 3.1.3 Abateri de la legalitate constatate în etapa de post-atribuire contract-acord-cadru, respectiv executarea și monitorizarea implementării contractului/acordului-cadru.....</i>	<i>31</i>
<i>Capitolul 3.1.4 Numărul abaterilor constatate în mod repetat la entitățile verificate în perioada 2019-2024.....</i>	<i>35</i>
<i>Capitolul 3.2 Abateri de la legalitate constatate în domeniul achizițiilor publice, clasificate pe domenii de activitate</i>	<i>37</i>
<i>Capitolul 4. Cauzele care au condus la apariția și înregistrarea abaterilor de la legalitate în domeniul achizițiilor publice, recomandările și măsurile dispuse de Curtea de Conturi pentru înlăturarea acestora</i>	<i>43</i>
<i>Capitolul 5. Concluzii și recomandări</i>	<i>52</i>
<i>Capitolul 5.1 Concluzii</i>	<i>52</i>
<i>Capitolul 5.2 Recomandări</i>	<i>55</i>
Anexa nr. 1 Sinteza principalelor prevederi legislative aduse domeniului achizițiilor publice intrate în vigoare în anul 2024	60
Anexa nr. 2 Situația privind consecințele abaterilor de la legalitate constatate în domeniul achizițiilor publice la entitățile publice verificate în anul 2024, clasificate în funcție de etapele procesului de achiziție publică	110
Anexa nr. 3 Situația consecințelor abaterilor de la legalitate constatate în domeniul achizițiilor publice la entitățile publice verificate în anul 2024, clasificate în funcție de domeniile de activitate.....	222

Sinteza

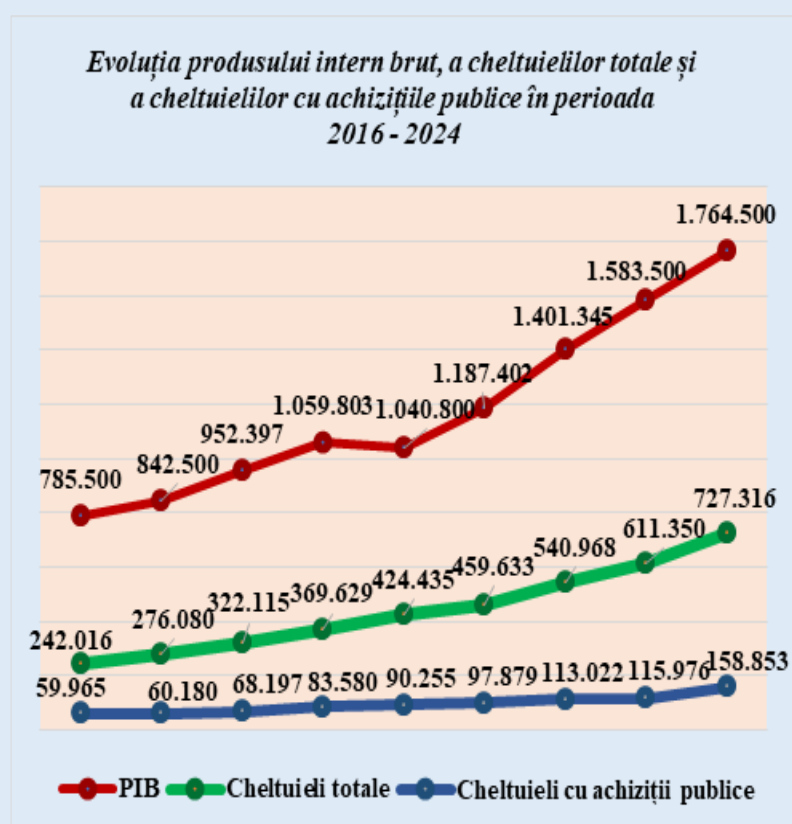
Contextul și scopul analizei

Achizițiile publice reprezintă un pilon esențial al economiei României, având un impact direct asupra dezvoltării infrastructurii, serviciilor publice și utilizării eficiente a fondurilor publice naționale și europene.

Conform datelor publicate pe pagina de internet a Ministerului Finanțelor, la nivel național, în anul 2024, cheltuielile cu achizițiile publice efectuate de entitățile publice din administrația publică centrală și din administrația publică locală, în valoare de 158.853 milioane lei, au reprezentat un procent de 9,003% din produsul intern brut al României (1.764.500 milioane lei). Evoluția cheltuielilor cu achizițiile publice, în perioada 2016 - 2024, a avut o tendință de creștere de la un an la altul, după cum se poate observa în graficul următor:

- milioane lei -

Prin urmare, domeniul achizițiilor publice necesită o supraveghere atentă pentru a se asigura respectarea principiilor legalității, transparenței, eficienței și utilizării responsabile a resurselor financiare.

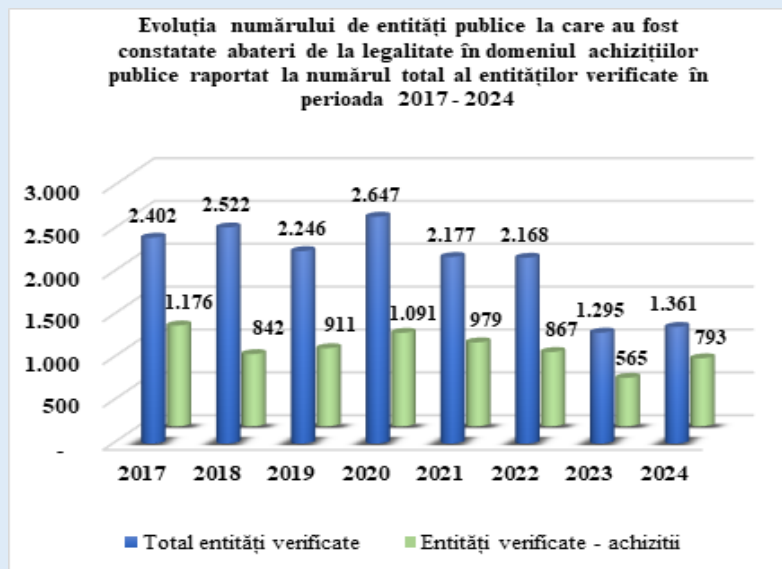
Curtea de Conturi are rolul de a audita și evalua modul în care entitățile publice desfășoară procesele de achiziție, identificând riscurile asociate, neregulile și eventualele deficiențe din sistem. Prin rapoartele sale, instituția oferă recomandări pentru îmbunătățirea procesului de achiziție publică, prevenirea fraudelor și reducerea vulnerabilităților administrative.

Scopul acestui raport este de a prezenta constatările Curții de Conturi a României privind modul de respectare de către entitățile publice auditate în anul 2024 a prevederilor legale în domeniul achizițiilor publice, consecințele neregulilor constatate, principalele cauze care le-au determinat, concluziile și recomandările privind acțiunile corective care se impun pentru îmbunătățirea performanțelor proceselor de achiziție publică/sectorială.

Constatările
Curții de
Conturi a
României
privind modul
de respectare
de către
entitățile
publice
auditate în
anul 2024 a
prevederilor
legale în
domeniul
achizițiilor
publice și
comparația cu
anii anteriori

În anul **2024**, au fost incluse în programul de activitate a Curții de Conturi misiuni de audit la 1.361 de entități publice, din care în cazul unui număr de **791 entități publice** echipele de audit au constatat **2.325 abateri de la legalitate** în domeniul achizițiilor publice. Situația comparativă cu anii anteriori este prezentată în graficul de mai jos:

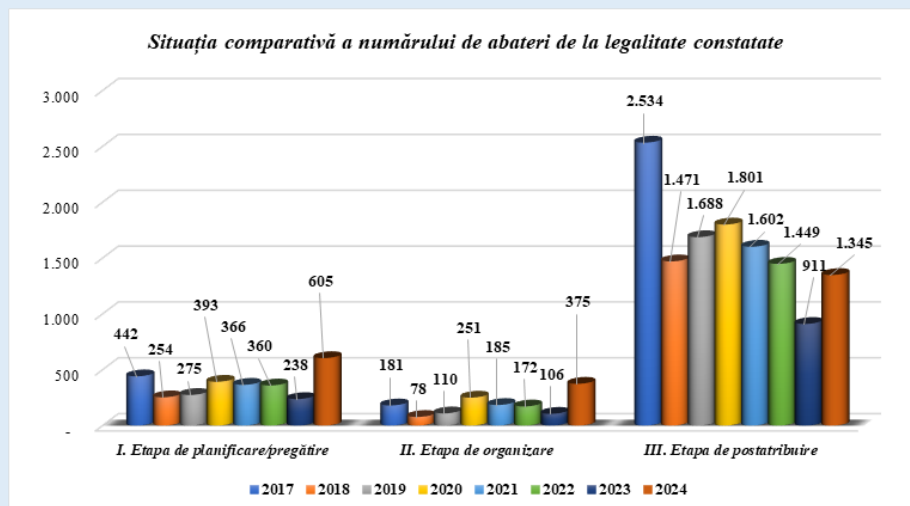
Cele **2.325 abateri de la legalitate** constatate în anul 2024 în domeniul achizițiilor publice sunt:

- **în creștere** față de anii: **2018** (1.803 abateri), **2019** (2.073 abateri), **2021** (2.153 abateri), **2022** (1.981 abateri) și **2023** (1.255 abateri) și
- **în scădere** față de anii: **2017** (3.157 abateri) și **2020** (2.445 abateri, din care o mare parte au fost constatate în cadrul misiunilor de audit desfășurate la cererea Parlamentului României, privind utilizarea fondurilor publice în perioada stării de urgență determinată de pandemia cu COVID).

Abaterile de la legalitate constatate în anul 2024 în domeniul achizițiilor publice au fost identificate **în cele trei etape ale procesului de achiziție publică:**

- **605 în etapa de planificare/pregătire** a procedurii de atribuire;
- **375 în etapa de organizare și derulare** a procedurii de atribuire;
- **1.345 în etapa de postatribuire/ execuție** a contractului de achiziție.

Tipurile de abateri cel mai des constatate în anul 2024, în creștere comparativ cu anii 2023, 2022, 2021, 2020, 2019, 2018 și 2017:

- **în etapa de planificare/pregătire a procedurii de achiziție publică:**
 - ☞ *introducerea în referatele de necesitate a unor produse, servicii și/sau lucrări care nu au legătură cu obiectul de activitate al entității și/sau a căror achiziție este interzisă, iar acestea au fost achiziționate și plătite;*
 - ☞ *inclusiunea în programul de investiții, anexe la buget a unor obiective de investiții noi și/sau în continuare ale căror documentații tehnico-economice/documentații de avizare a lucrărilor de intervenții nu sunt legal aprobate;*
 - ☞ *nerespectarea tuturor regulilor de estimare a valorii achizițiilor;*

Constatările
Curții de
Conturi a
României
privind modul
de respectare
de către
entitățile
publice
auditate în
anul 2024 a
prevederilor
legale în
domeniul
achizițiilor
publice și
comparația cu
anii anteriori

- ☞ *strategia anuală de achiziție publică și/sau programul anual de achiziție publică nu a/au fost întocmit/actualizat/e la termenele și în structura prevăzută de lege;*
- ☞ *nepublicarea în SEAP, la termenele legale, a extraselor din programul anual al achizițiilor publice, referitoare la contractele/acordurile-cadru de produse, servicii și lucrări a căror valoare estimată este mai mare sau egală cu pragurile reglementate;*
- ☞ *nerespectarea principiului bunei gestiuni financiare la întocmirea și aprobarea strategiei anuale de achiziție publică, inclusiv a programului anual de achiziție publică.*
 - **în etapa de organizare a procedurii de achiziție publică:**
- ☞ *achiziția directă nu a fost realizată doar în cazurile prevăzute de lege;*
- ☞ *nerespectarea obligației de a transmite notificare în SEAP în termenul legal pentru achizițiile directe realizate;*
- ☞ *neprezentarea la viza de control financiar preventiv propriu a proiectului de angajament legal;*
- ☞ *angajarea de cheltuieli prin încheierea de contracte de achiziție pentru care nu au fost aprobate surse de finanțare prin buget;*
- ☞ *angajarea de cheltuieli prin încheierea de contracte de achiziție cu operatori economici care nu dețin autorizările legale necesare;*
- ☞ *nerespectarea principiilor care stau la baza atribuirii contractelor de achiziție publică;*
- ☞ *nerespectarea prevederilor legale privind publicarea în SEAP și/sau în Jurnalul UE a anunțurilor de atribuire și a oricăror altor documente prevăzute de lege;*
- ☞ *nerespectarea termenelor prevăzute în documentația achiziției publice;*
- ☞ *contractul încheiat nu este în concordanță cu propunerea tehnică și financiară a ofertei declarată câștigătoare și cu celelalte documente ale achiziției publice;*
- ☞ *stabilirea ofertei câștigătoare s-a realizat pe baza criteriului de atribuire și a factorilor de evaluare precizați în invitația de participare/anunțul de participare și în documentele achiziției fără îndeplinirea în mod cumulativ a condițiilor prevăzute.*
 - **în etapa post-atribuire (executarea și monitorizarea implementării) a contractului/acordului-cadru:**
- ☞ *plata de bunuri nelivrate/lucrări neexecutate/servicii neprestate, care nu sunt avansuri prevăzute în contractele de achiziție publică;*
- ☞ *neconstituirea garanției de bună execuție în cuantumul legal/neînregistrarea în contabilitate;*
- ☞ *lipsa documentelor care atestă recepția bunurilor livrate/lucrărilor executate sau confirmarea prestării serviciilor prevăzute în contractul de achiziție publică;*
- ☞ *situațiile de lucrări cuprind cheltuieli și/sau cantități de materiale și/sau utilaje/prețuri unitare/tarife etc, diferite de cele ofertate;*
- ☞ *efectuarea de plăți din credite bugetare aprobate cu altă destinație;*
- ☞ *nerespectarea clauzelor contractuale referitoare la cantitatea și calitatea bunurilor livrate/lucrărilor executate/serviciilor prestate ori la termenele stabilite;*
- ☞ *actualizarea prețului contractului de achiziție publică, cu încălcarea prevederilor legale și/sau contractuale.*

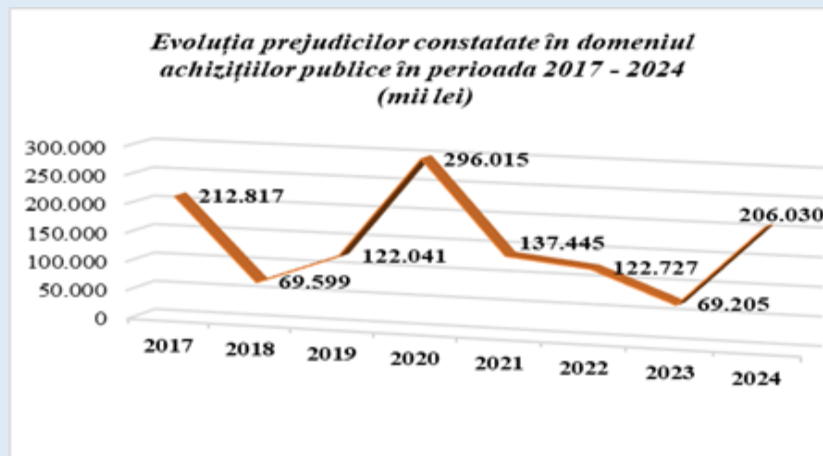
Domeniul de activitate în care au fost constatate, în anul 2024, cele mai multe abateri de la legalitate în domeniul achizițiilor publice este **administrația publică locală (95,35% din totalul prejudiciilor)**, situația deteriorându-se față de anii precedenți.

**Consecințele
neregulilor
constatate în
anul 2024 în
domeniul
achizițiilor
publice și
comparația cu
anii anteriori**

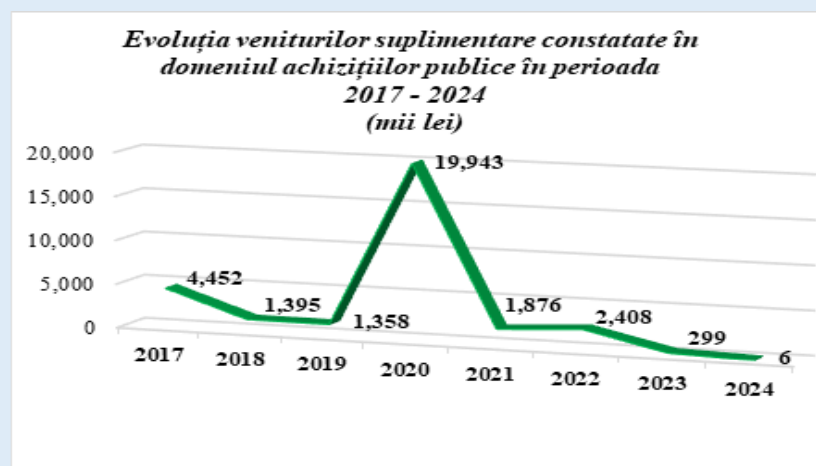

Conform datelor încărcate în aplicația SPID de către structurile de specialitate ale Curții de Conturi la data de 15.01.2025, cele **2.325** abateri de la legalitate constatate în domeniul achizițiilor publice în urma misiunilor de audit efectuate **în anul 2024 au avut următoarele consecințe:**

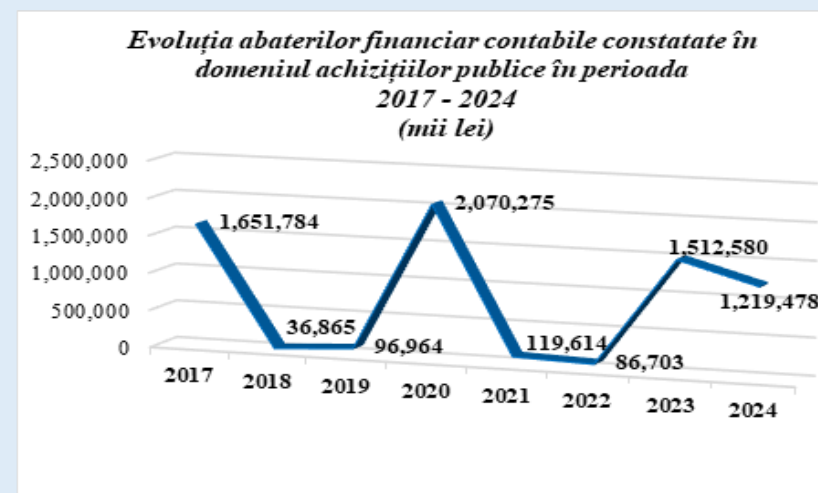
a) **producerea de prejudicii în valoare totală de 206.029,84 mii lei;**

b) **nerealizarea de venituri în valoare totală de 6,34 mii lei;**

c) **abateri financiar-contabile în valoare totală de 1.219.477,97 mii lei.**

Principalele cauze ale neregulilor constatate în domeniul achizițiilor publice

1) *Cadrul legislativ național voluminos și complex, în continuă modificare și completare de peste 8 ani, fără coordonarea centralizată a procesului legislativ.*

1.1. Cadrul legislativ național referitor la domeniul achizițiilor publice conține multiple reglementări suplimentare față de directivele europene, referitoare la acest domeniu și a devenit din ce în ce mai voluminos și complex, în perioada 2016 - 2024, urmare modificărilor legislative frecvente la care a fost supus. Această situație de fapt este în contradicție cu obiectivele Strategiei naționale în domeniul achizițiilor publice pentru perioada 2015-2020, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 901/2015, prin care se propuneau, printre altele, simplificarea legislației în acest domeniu și încurajarea participării întreprinderilor mici și mijlocii la procedurile de atribuire a contractelor de achiziții publice/sectoriale.

1.2. Transpunerea în legislația națională a prevederilor din directivele europene, în materia achizițiilor publice a determinat o supra-reglementare, prin includerea în legislația primară a unor prevederi inexistente în directive, în cazul unora tocmai ca urmare a includerii în Strategie a acestei posibilități, iar aceste prevederi au fost detaliate prin legislația secundară și terțiară.

1.3. Existența unor situații în care au fost introduse în legislația națională prevederi contrare directivelor europene în materia achizițiilor publice. Un exemplu în acest sens îl reprezintă adoptarea de acte normative (ordonanțe, ordonanțe de urgență) privind modificarea prețului contractului de achiziție publică/contractului sectorial, care conduc la majorări ale valorii contractului peste limitele stabilite de directiva europeană.

1.4. Existența unor lacune/necorelări legislative la nivelul legislației elaborată în domeniul achizițiilor publice/achizițiilor sectoriale.

1.5. Deși legislația elaborată în domeniul achizițiilor publice s-a complicat de la un an la altul și se impunea o simplificare a acesteia în strictă legătură cu directivele europene, Agenția Națională pentru Achiziții Publice și-a prevăzut ca termen pentru implementarea măsurii din Strategia Națională în Domeniul Achizițiilor Publice 2023-2027, referitoare la simplificarea cadrului legislativ prin consolidarea tuturor reglementărilor aplicabile prevăzute în diferite acte normative cu toate modificările și completările ulterioare, ultimul semestru al anului 2027, contrar solicitării Curții de Conturi de stabilire a unui termen mai apropiat, precum și necesităților impuse de aderarea României la OCDE (Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică) începând cu data de 1 ianuarie 2026. Mai mult decât atât, deși președintele Curții de Conturi a solicitat în cadrul ședinței C.I.A.P. de aprobare a noii Strategii ca acest termen să fie devansat, președintele A.N.A.P. a refuzat să o facă, termenul inițial fiind menținut.

1.6. Nu există o coordonare centralizată a legiferării în domeniul achizițiilor publice deși, încă din anul 2015 a fost înființat Comitetul Interministerial pentru Achiziții Publice.

2) *Îndrumarea metodologică insuficientă și menținerea nejustificată a controlului ex ante de către A.N.A.P., contrar prevederilor Strategiei naționale în domeniul achizițiilor publice pentru perioada 2015-2020, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 901/2015, precum și controalele ex post efectuate de instituții care nu au această competență conform legii achizițiilor publice/sectoriale, fără să existe o abordare unitară, de către persoanele cu atribuții de control, care au și pregătire și experiențe diferite în acest domeniu.*

3) *Neluarea de către Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor a măsurilor necesare în vederea realizării unei abordări unitare în domeniul soluționării contestațiilor, existând situații în care măsurile dispuse de diferite complete sunt contradictorii deși cauzele sunt similare.*

4) *Neasigurarea respectării principiului transparenței în derularea procedurilor de atribuire a contractelor de achiziție de către platforma informatică SEAP (Sistemul Electronic de Achiziții Publice) administrată de Autoritatea pentru Digitalizarea României, întrucât în cazul procedurilor de atribuire finalizate persoanele interesate nu au acces la o serie de informații de interes public, cum ar fi: procesele verbale de evaluare întocmite după fiecare etapă a procedurii de atribuire, raportul procedurii de atribuire ș.a.*

Principalele cauze ale neregulilor constatate în domeniul achizițiilor publice și

- 5) *Lipsa unui sistem informatic integrat care să permită monitorizarea întregului proces de achiziție publică, cu posibilitatea pentru autoritățile/entitățile contractante și pentru organele cu atribuții de control de a accesa informații și documente referitoare la întregul proces, începând cu datele necesare stabilirii valorii estimate a achiziției, disponibile în baza de date a Ministerului Finanțelor, preluate din facturile electronice, până la datele referitoare la execuția contractului (contract, anexele acestuia, facturi și documente justificative privind recepția bunurilor, prestarea serviciilor, execuția lucrărilor și efectuarea plăților conform prevederilor legale și contractuale, în limita bugetelor aprobate).*
- 6) *Pregătirea deficitară a personalului implicat în realizarea achizițiilor publice; cursurile organizate de diverse firme și unități de învățământ au programe și durate diferite, uneori necorelate cu cadrul de competențe necesar.*
- 7) *Disfuncționalități/deficiențe în modul de organizare și funcționare a entităților publice.*

- deficitul de personal specializat în domeniul achizițiilor publice la nivelul instituțiilor/autorităților publice; nestabilirea responsabilităților acestor persoane; fluctuația de personal; salarizarea personalului cu atribuții în derularea achizițiilor publice nu are în vedere nivelul de răspundere implicat;
- comunicarea defectuoasă între compartimentele interne implicate în procesul de achiziție publică, cât și între factori decizionali - personal de execuție, precum și nerespectarea circuitului de avizare și aprobare al documentelor;
- gradul redus de utilizare a instrumentelor manageriale, precum și, în unele cazuri, lipsa procedurilor interne referitoare la realizarea și monitorizarea achizițiilor derulate la nivelul instituției/ autorității publice ori neactualizarea acestora.

Concluzii

Din totalul celor 1.361 de entități publice verificate în anul 2024, în cazul unui număr de **791 entități publice**, echipele de audit au constatat un număr total de **2.325 abateri de la legalitate în domeniul achizițiilor publice**, în creștere față de anii 2018 (1.803 abateri), 2019 (2.073 abateri), 2021 (2.153 abateri), 2022 (1.981 abateri) și 2023 (1.255 abateri).

Constatările semnificative rezultate din misiunile de audit efectuate de către structurile de specialitate ale Curții de Conturi, în anul 2024, se regăsesc în toate etapele procesului de achiziție publică, cu predilecție în administrația publică locală (95,35% din totalul prejudiciilor), situația deteriorându-se în perioada analizată.

Din analiza cauzelor și împrejurărilor care au condus la apariția și înregistrarea abaterilor de la legalitate constatate în urma misiunilor de audit efectuate în anul 2024 față de cele constatate de către echipele de audit în perioada 2017 – 2023, rezultă faptul că acestea se mențin și constau în principal în legislația complexă și voluminoasă, lipsa de îndrumare metodologică, deficitul de personal și gradul de calificare în domeniul achizițiilor publice existent la nivelul instituțiilor/autorităților publice, coroborat cu o comunicare defectuoasă între compartimentele interne implicate în procesul de achiziție publică, cât și între factorii decizionali – personalul de execuție, cunoașterea și aplicarea incorectă a legilor și a celorlalte reglementări aplicabile în domeniul achizițiilor publice, lipsa procedurilor interne referitoare la realizarea și monitorizarea achizițiilor derulate la nivelul instituției/ autorității publice, precum și o monitorizare defectuoasă a derulării contractelor de achiziție publică.

Legislația națională creează confuzie în rândul persoanelor care trebuie să o aplice, autorități contractante și operatori economici deopotrivă, fiind descurajată participarea acestora din urmă la proceduri, cu consecințe și în diminuarea competiției, în neobținerea celui mai bun raport calitate/preț și în utilizarea inefficientă și ineficace a fondurilor publice.

În concluzie, considerăm că este necesară atât o asanare a legislației în domeniul achizițiilor publice, dublată de intensificarea activității de îndrumare metodologică a A.N.A.P., cât și de o asigurare a pregătirii continue a personalului de specialitate în acest domeniu și asigurarea transparenței proceselor de achiziție publică.

Recomandări

I. Recomandări adresate entităților publice auditate prin rapoartele de audit și prin scrisorile către management:

1) Pentru abaterile de natură procedurală, care au afectat legalitatea și regularitatea proceselor de achiziție publică

- ✍ respectarea principiilor care stau la baza atribuirii contractelor de achiziție publică (nediscriminarea, tratamentul egal, recunoașterea reciprocă, transparența, proporționalitatea și asumarea răspunderii);
- ✍ respectarea prevederilor legale care instituie obligativitatea organizării procedurilor concurențiale de atribuire corespunzătoare pragurilor valorice stabilite prin lege;
- ✍ includerea în conținutul contractelor de achiziție publică de clauze referitoare la subcontractare;
- ✍ respectarea obligației de a utiliza mijloacele electronice pentru aplicarea procedurilor de atribuire și pentru realizarea achiziției directe;
- ✍ elaborarea și, după caz, actualizarea pe baza necesităților transmise de compartimentele de specialitate ale autorității contractante, a strategiei de contractare și programului anual al achizițiilor publice;
- ✍ respectarea prevederilor legale referitoare la întocmirea documentației de atribuire, prin precizarea în mod detaliat a factorilor de evaluare a ofertelor și a algoritmului de punctare, în vederea determinării celei mai avantajoase oferte din punct de vedere economic, potrivit legii;
- ✍ introducerea, în cadrul procedurilor operaționale întocmite/actualizate, de prevederi referitoare la modul de realizare a cercetării/consultării pieței;
- ✍ respectarea cerințelor minime stabilite în documentația de atribuire, astfel încât evaluarea ofertelor finale și atribuirea contractului de achiziție publică să respecte criteriul de atribuire și factorii de evaluare stabiliți;
- ✍ instruirea personalului de specialitate implicat în procesul de evaluare a ofertelor;
- ✍ utilizarea eficientă a resursei umane existentă la nivelul entității publice în vederea evitării externalizării activităților specifice domeniului achizițiilor publice și asigurarea respectării principiilor economicității, eficienței și eficacității în utilizarea fondurilor publice;
- ✍ elaborarea și implementarea de proceduri operaționale prin care să se asigure, la nivelul entității publice, un sistem funcțional de monitorizare a achizițiilor publice, respectiv a investițiilor publice.

2) Pentru abaterile de la legalitate cauzatoare de prejudicii

- ✍ stabilirea întinderii prejudiciilor constatate și consemnate în rapoartele de audit ale Curții de Conturi, luarea de măsuri pentru recuperarea acestora, inclusiv a dobânzilor și penalităților de întârziere aferente, înregistrarea în contabilitate a sumelor recuperate și virarea acestora potrivit legii;
- ✍ extinderea verificărilor asupra tuturor contractelor de achiziții publice încheiate și a plăților efectuate în cadrul acestora, în scopul identificării eventualelor abateri, stabilirii întinderii eventualelor prejudicii și recuperării acestora.

3) Pentru abaterile de la legalitate care au generat nerealizarea veniturilor cuvenite bugetelor entităților verificate

- ✍ reținerea garanțiilor de participare depuse în cadrul procedurilor de atribuire a contractelor de achiziție publică de către ofertanții care se află în oricare dintre situațiile impuse de lege;

Recomandări

- ✍ identificarea și încasarea tuturor veniturilor cuvenite din garanțiile de participare constituite în cadrul procedurilor de atribuire și urmărirea constituirii garanțiilor de bună execuție a contractelor de achiziție publică încheiate, conform prevederilor legale;
- ✍ recuperarea sumelor reprezentând penalitățile pentru întârziere stabilite pentru neîndeplinirea la termen a obligațiilor asumate prin contractele de achiziție publică.

4) Pentru neregulile constatate în activitatea financiar-contabilă

- ✍ înlăturarea neregulilor constatate în activitatea financiar-contabilă și corectarea situațiilor financiare anuale.

II. Recomandări formulate în vederea îmbunătățirii funcționării sistemului de achiziții publice în scopul dezvoltării durabile a României și utilizării eficiente a fondurilor publice:

- ✍ **Asumarea de către Secretariatul General al Guvernului** a rolului de coordonator al domeniului achizițiilor publice.
- ✍ **Analiza cadrului legislativ** de către Comitetul interministerial pentru achiziții publice pentru identificarea și corectarea vulnerabilităților în modul de reglementare a procesului de achiziție publică; luarea măsurilor pentru eliminarea din legislația națională a prevederilor care nu sunt obligatorii potrivit directivelor europene, pentru corectarea și prevenirea inconsecvențelor legislative.
- ✍ **Realizarea și punerea în funcțiune a unui sistem informatic integrat prin extinderea interconectărilor SEAP**, care să permită accesul ușor la informații și documente disponibile în bazele de date ale instituțiilor cu care Autoritatea pentru Digitalizarea României a încheiat protocol, referitoare la operatorii economici/autoritățile contractante/entitățile contractante înregistrate în SEAP.
- ✍ **Accesul liber și transparent la bazele de date** existente la nivelul Ministerului Finanțelor, astfel încât persoanele interesate să fie informate cu privire la prețurile produselor/serviciilor/lucrărilor practicate de mediul de afaceri inclusiv în relația cu sectorul public.
- ✍ **Eliminarea controlului ex-ante și întărirea rolului ANAP în domeniul îndrumării metodologice**; colaborarea ANAP cu autoritățile/instituțiile publice cu atribuții în domeniul achizițiilor publice în ceea ce privește elaborarea de îndrumări/opinii comune care să vină atât în sprijinul mediului de afaceri, cât și al autorităților/entităților contractante; participarea personalului de specialitate al ANAP la elaborarea de documentații de atribuire și ca membrii cooptați în comisiile de evaluare a ofertelor în cadrul procedurilor de atribuire a contractelor de achiziție, la solicitarea autorităților/entităților contractante care nu dispun de personal specializat în domeniul achizițiilor publice și/sau au nevoie de sprijin pentru realizarea achizițiilor publice/sectoriale.
- ✍ **Întărirea controalelor/acțiunilor de verificare** efectuate de către organe de control din cadrul ministerelor/unităților administrativ-teritoriale în domeniul achizițiilor publice.
- ✍ **Curtea de Conturi a României își propune să dezvolte proceduri de verificare cu ajutorul unei aplicații informatice bazată pe inteligența artificială.**
- ✍ **Asigurarea accesului persoanelor interesate**, cu respectarea regulilor GDPR, la toate datele referitoare la procesele de achiziție publică, prin intermediul unei platforme care să permită vizualizarea și analiza întregului proces de achiziție publică (referat de necesitate, documente care să justifice modul de stabilire a valorii estimate, programul anual de achiziții publice și modificările acestuia, bugetul de venituri și cheltuieli și modificările acestuia, ofertele depuse, procesele verbale de evaluare a ofertelor, raportul procedurii, contractul de achiziție publică, documente privind execuția contractului: facturi, situații de lucrări, plăți, procese verbale de recepție, documente constatatoare).

- ✍ **Asigurarea unor programe de pregătire profesională continuă** care să conducă la profesionalizarea persoanelor responsabile cu derularea achizițiilor publice.
- ✍ **Creșterea rolului Oficiului Național pentru Achiziții Centralizate** în ceea ce privește achizițiile de bunuri și servicii ce se achiziționează în sistem centralizat și **înființarea de noi unități de achiziții centralizate specializate pe domenii de activitate pentru realizarea achizițiilor publice la nivel local.**

Curtea de Conturi a României își propune să contribuie la întărirea controlului expost în domeniul achizițiilor publice, prin:

- ✍ **Pregătirea profesională continuă a auditorilor publici externi** cu privire la modul de verificare a achizițiilor publice, în special referitor la modul de atribuire a contractelor;
- ✍ **Sesizarea Consiliului Concurenței** în cazurile în care sunt identificate elemente ce pot constitui indicii privind existența practicilor anticoncurențiale între operatorii economici;
- ✍ **Consultarea** de către auditorii publici externi, a rapoartelor de monitorizare a domeniului achizițiilor publice elaborate la nivelul D.C.A.P. și publicate pe SALV@TOR în secțiunea *Achiziții publice – Subsecțiunea Monitorizarea domeniului achizițiilor publice*, în vederea identificării informațiilor care reprezintă factori de risc privind entitățile/instituțiile publice aflate în sfera de competență și luarea în considerare a acestora cu ocazia desfășurării misiunilor de audit sau a întocmirii Programelor de activitate ale structurilor de specialitate ale Curții de Conturi;
- ✍ **Actualizarea nomenclatorului abaterilor de la legalitate** aferent *secțiunii F.1 - Achiziții publice* existent în aplicația informatică **SPID**;
- ✍ **Înregistrarea** în aplicația informatică **SPID, pe coduri de abateri**, a tuturor abaterilor de la legalitate constatate în domeniul achizițiilor publice;
- ✍ **Acordarea** de către auditorii publici externi a **unei atenții sporite modului de corelare a abaterilor** de la legalitate constatate în domeniul achizițiilor publice **cu codurile de abateri** din aplicația informatică **SPID**;
- ✍ **Raportarea în SPID** a tuturor contractelor de achiziție publică/sectorială verificate (număr și valoric) clasificate în funcție de modalitatea de atribuire (tipuri de proceduri de atribuire/achiziții directe), cu indicarea celor în care au fost constatate nereguli.

Capitolul 1. Introducere

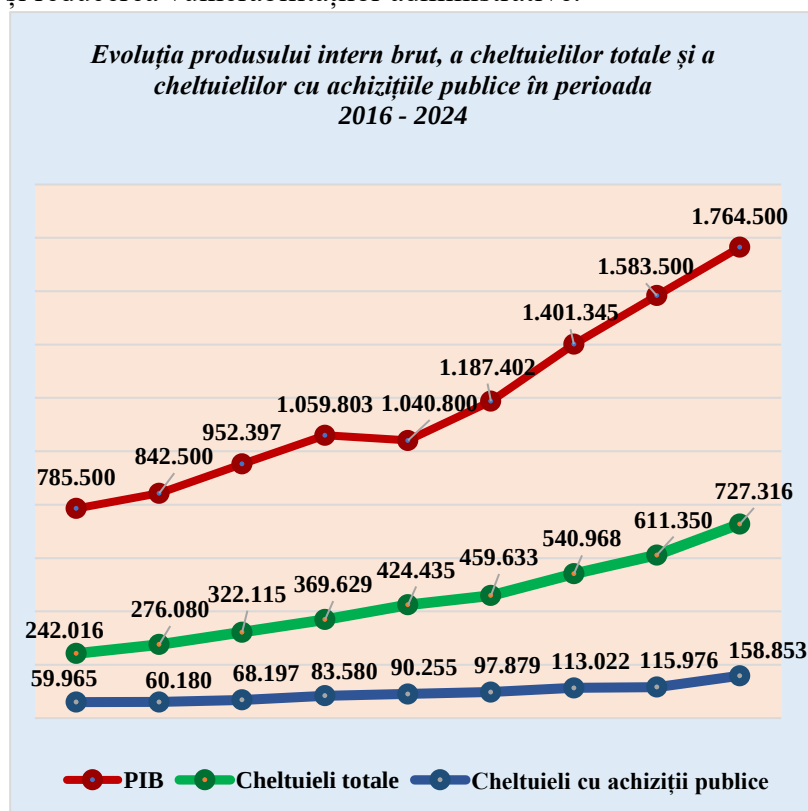
Achizițiile publice reprezintă un pilon esențial al economiei României, având un impact direct asupra dezvoltării infrastructurii, serviciilor publice și utilizării eficiente a fondurilor naționale și europene. Prin intermediul achizițiilor publice, autoritățile contractante din România achiziționează bunuri, servicii și lucrări necesare funcționării instituțiilor și implementării proiectelor de interes public.

Prin urmare, acest sector necesită o supraveghere atentă pentru a se asigura respectarea principiilor legalității, transparenței, eficienței și utilizării responsabile a resurselor financiare.

Curtea de Conturi are rolul de a audita și evalua modul în care instituțiile publice desfășoară procedurile de achiziție, identificând riscurile asociate, neregulile și eventualele deficiențe din sistem. Prin rapoartele sale, instituția oferă recomandări pentru îmbunătățirea procesului de achiziții, prevenirea fraudelor și reducerea vulnerabilităților administrative.

Conform datelor publicate pe pagina de internet a Ministerului Finanțelor¹, la nivel național, **în anul 2024**, cheltuielile cu achizițiile publice efectuate de administrațiile publice centrale și locale, în valoare de **158.853 milioane lei**, au reprezentat un procent de **9,003% din produsul intern brut al României** (1.764.500 milioane lei).

Evoluția cheltuielilor cu achizițiile publice, în perioada 2016 - 2024, a avut o tendință de creștere de la un an la altul, după cum se poate observa în graficul alăturat.

¹ https://mfinante.gov.ro/static/10/Mfp/buletin/executii/nota_bgc31122024.pdf

Capitolul 2. Cadrul legal național aplicabil achizițiilor publice și principalele prevederi legislative intrate în vigoare în anul 2024

În anul 2024, atât necesitatea prevenirii aplicării de către autoritățile/entitățile contractante a unor prevederi interne ce contravin legislației europene în materia achizițiilor publice și sectoriale, ce ar conduce la suportarea de către statul român a unor corecții financiare aplicate pentru nereguli constatate în desfășurarea procedurilor de achiziții publice/sectoriale de către autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene, cât și riscul blocării unor componente importante ale Programului Dezvoltare Durabilă (PDD) 2021-2027, cu potențial impact economic și social la nivel național a impus luarea de măsuri imediate pentru asigurarea conformității legislației naționale cu cerințele din legislația UE și extinderea cadrului legal care permite suportarea corecțiilor financiare din bugetul de stat.

Modificarea cadrului legal cu prevederi care să rezolve problemele legate de constituirea unor noi garanții de bună execuție în cadrul contractelor de achiziție publică/contractelor sectoriale aflate în derulare a fost impusă de situația generată în piață ca urmare a retragerii autorizației de funcționare a unei noi societăți de asigurare cu cotă de piață ridicată pe segmentul asigurărilor.

În acest context, cadrul legislativ adoptat în anul 2024 a vizat în principal corelarea prevederilor legislației secundare cu prevederile legislației primare și armonizarea acestora cu legislația europeană, precum și flexibilizarea procesului de atribuire și execuție a contractelor de achiziție publică/sectorială în vederea facilitării investițiilor publice.

**Modificările
și
completările
aduse
pachetului
legislativ
aplicabil
domeniului
achizițiilor
publice au
vizat:**

- ❖ Instituirea de reguli privind utilizarea procedurii de negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare pentru atribuirea contractelor de achiziții publice/acordurilor-cadru de lucrări, de produse sau de servicii (OUG nr. 52/2024);
- ❖ Adoptarea de măsuri referitoare la garanțiile de bună execuție constituite în cadrul contractelor de achiziție publică și al contractelor sectoriale (OUG nr. 3/2024);
- ❖ Eliminarea anumitor prevederi referitoare la aplicabilitatea în mod direct a ajustării prețului contractelor de achiziție publică/sectorială și la obligativitatea autorității contractante de a ajusta prețul contractului în anumite situații (OUG nr. 52/2024);
- ❖ Prorogarea, până la 31 iulie 2024, a termenului până la care contractele de finanțare pentru proiectele etapizate trebuie încheiate de către Autoritatea de Management pentru Programul Sănătate, prevăzut în OUG nr. 36/2023 (OUG nr. 22/2024);
- ❖ Extinderea cadrului legal care permite suportarea corecțiilor financiare din bugetul de stat, astfel încât să acopere contractele de achiziție publică finanțate din Programul Dezvoltare Durabilă 2021-2027 (OUG nr. 24/2024);

**Modificările
și
completările
aduse
pachetului
legislativ
aplicabil
domeniului
achizițiilor
publice au
vizat:**

- ❖ Aprobarea listelor de verificare aferente exercitării controlului de calitate și regularitate al procesului de atribuire a contractelor/acordurilor cadru de achiziție publică/sectoriale/concesiune (Ordinul Președintelui ANAP nr. 840/2024);
- ❖ Stabilirea unor măsuri pentru gestionarea fondurilor europene alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență, inclusiv reglementări necesare pentru îndeplinirea jaloanelor și țintelor din cadrul Planului național de redresare și reziliență al României (OG nr. 26/2024);
- ❖ Modificarea și completarea listelor de verificare a achizițiilor publice aferente Planului național de redresare și reziliență al României din anexa nr. 2 la Ordinul ministrului investițiilor și proiectelor europene și al președintelui Agenției Naționale pentru Achiziții Publice nr. 2.129/1.410/2022 (Ordinul ministrului investițiilor și proiectelor europene și al președintelui Agenției Naționale pentru Achiziții Publice nr. 6.245/2.873).

În ceea ce privește **adoptarea de măsuri specifice anumitor domenii de activitate**, reglementările legale intrate în vigoare în anul 2024 au vizat, în principal:

✚ În domeniul sănătății

Introducerea pentru entitățile din cadrul SNAMUPAC (sistemului național de asistență medicală de urgență și de prim ajutor calificat) a obligației de a realiza în mod centralizat, prin intermediul ONAC, exclusiv achizițiile produselor necesare activității SNAMUPAC (OUG nr. 20/2024). Aprobarea listei detaliate a produselor necesare activității Sistemului Național de Asistență Medicală de Urgență și de Prim Ajutor Calificat care fac obiectul achizițiilor centralizate de către Oficiul Național pentru Achiziții Centralizate (Ordinul ministrului afacerilor interne, al ministrului sănătății și al președintelui Oficiului Național pentru Achiziții Centralizate nr. 168/5.254/317/2024);

✚ În domeniul construcțiilor:

Stabilirea salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată la suma de 4.582 lei lunar, fără a include indemnizațiile, sporurile și alte adaosuri, pentru un program normal de lucru în medie de 165,334 ore pe lună, reprezentând în medie 27,714 lei/oră, începând cu data de 1 ianuarie 2025 (OUG nr. 156/2024).

✚ În domeniul agriculturii și industriei alimentare:

Stabilirea salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată la suma de 4.050 lei lunar, fără a include indemnizațiile, sporurile și alte adaosuri, pentru un program normal de lucru în medie de 165,334 ore pe lună, reprezentând în medie 24,496 lei/oră, începând cu data de 1 ianuarie 2025 (OUG nr. 156/2024).

În domeniul finanțelor:

Reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare pentru suportarea de la bugetul de stat a sumelor aferente reducerilor procentuale și corecțiilor financiare aplicate pentru abaterile de la conformitatea cu legislația din domeniul achizițiilor publice pentru Programul operațional sectorial Mediu 2007-2013 și pentru Programul operațional Infrastructură mare 2014-2020 (O.U.G. nr. 24/2024);

Stabilirea unor măsuri fiscal-bugetare în domeniul gestionării creanțelor bugetare și a deficitului bugetar pentru bugetul general consolidat al României în anul 2024, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative (O.U.G. nr. 107/2024);

Reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare în domeniul cheltuielilor publice pentru fundamentarea bugetului general consolidat pe anul 2025, precum și pentru prorogarea unor termene (OUG nr. 156/2024).

În domeniul mediului:

Aprobarea criteriilor ecologice aplicabile categoriilor de produse care au impact asupra mediului pe durata întregului ciclu de viață, prevăzute în anexa nr. 2 la Normele metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului sectorial/acordului-cadru din Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 394/2016, respectiv în anexa nr. 2 la Normele metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziție publică/acordului-cadru din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 395/2016 (Ordinul nr. 2.395/2023 al președintelui Agenției Naționale pentru Achiziții Publice);

Stabilirea unui cadru de măsuri pentru consolidarea ecosistemului european de producere de tehnologii „zero net” și de modificare a Regulamentului (UE) 2018/1724.

Sinteza principalelor acte normative care au fost adoptate în anul 2024 și au avut impact asupra domeniului achizițiilor publice, precum și principalele motive este prezentată în **Anexa nr. 1**.

Capitolul 3. Sinteza abaterilor de la legalitate constatate în domeniul achizițiilor publice, rezultate din misiunile de audit desfășurate de Curtea de Conturi în anul 2024

În anul 2024, potrivit datelor raportate de către structurile Curții de Conturi (centrale și teritoriale) în aplicația SPID până la data de 15.01.2025, cu privire la misiunile de audit desfășurate de Curtea de Conturi în anul 2024 la un număr de **1.361 de entități publice**, auditorii publici externi au identificat **un număr de 2.325 abateri de la legalitate în domeniul achizițiilor publice**.

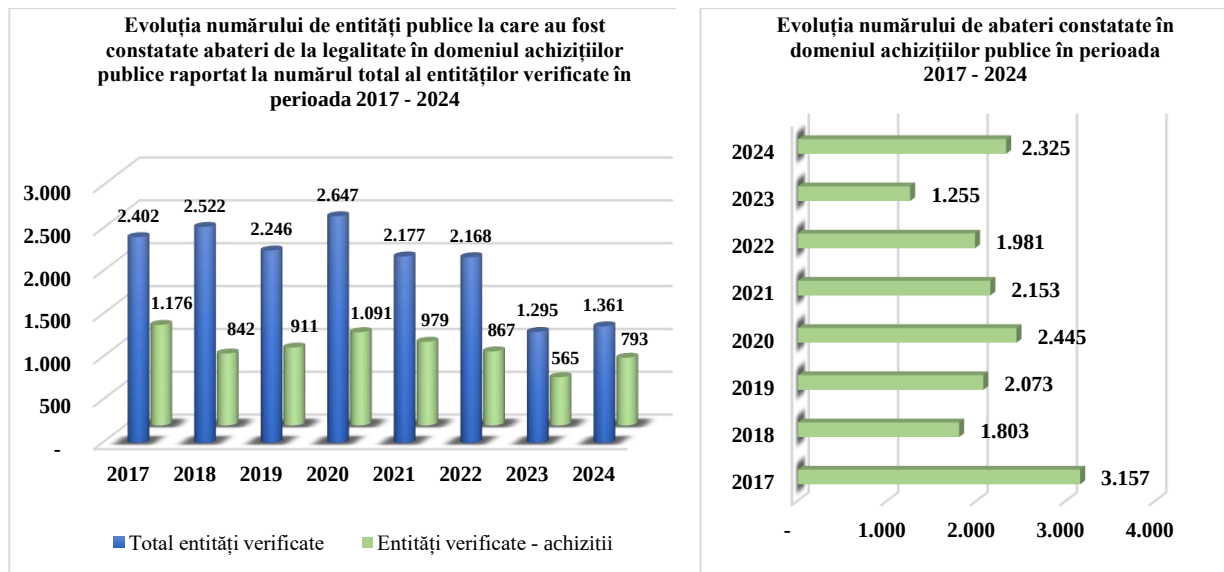
Consecințele neregulilor constatate sunt prezentate în tabelul următor:

Consecințele abaterilor de la legalitate	Valoare (mii lei)	
	Total	din care: în domeniul achizițiilor publice
Prejudicii	441.000,00	206.029,84
Venituri suplimentare	233.000,00	6,34
Abateri cu caracter financiar contabil	82.333.000,00	1.219.477,97

Ponderea entităților publice la care în anul 2024 au fost identificate abateri în domeniul achizițiilor publice, în total entități verificate, a crescut la **58,12%**, comparativ cu anul 2023 când aceasta a fost de **43,63%**, comparativ cu anul 2022 când aceasta a fost de **39,99%**, comparativ cu anul 2021, când a fost de **44,97%**, comparativ cu anul 2020, când a fost de **41,22%**, comparativ cu anul 2019, când a fost de **40,56%**, comparativ cu anul 2018, când a fost de **33,39%** și comparativ cu anul 2017, când a fost de **48,96%** precum se poate observa în tabelul următor:

Anul verificării	Exercițiul bugetar verificat	Număr de entități publice verificate, la care au fost identificate abateri de la legalitate			Număr de abateri de la legalitate constatate în zona achizițiilor publice
		Total	din care, entități la care au fost constatate abateri în zona achizițiilor publice	%	
0	1	2	3	$4 = 3/2 \cdot 100$	5
2017	2016	2.402	1.176	48,96	3.157
2018	2017	2.522	842	33,39	1.803
2019	2018	2.246	911	40,56	2.073
2020	2019	2.647	1.091	41,22	2.445
2021	2020	2.177	979	44,97	2.153
2022	2021	2.168	867	39,99	1.981
2023	2022	1.295	565	43,63	1.255
2024	2023	1.361	791	58,12	2.325

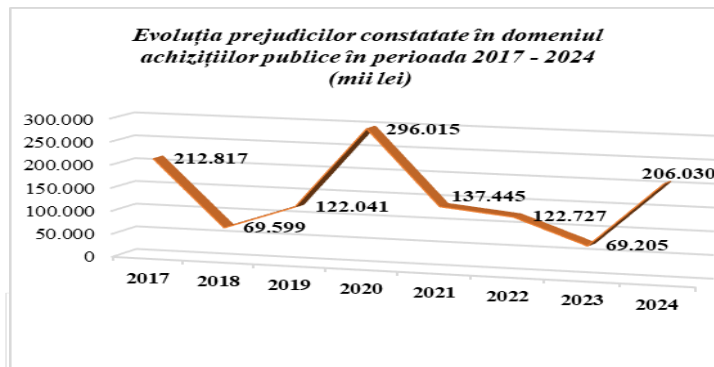
Evoluția numărului de abateri constatate în domeniul achizițiilor publice, în perioada 2017 – 2024, și a numărului de entități publice verificate la care au fost constatate asemenea abateri, în aceeași perioadă, se poate observa în următoarele reprezentări grafice:

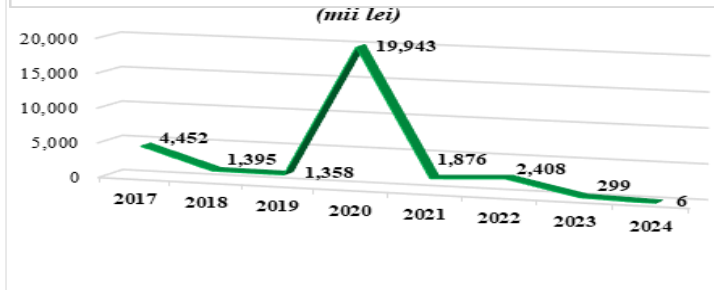
Informațiile prezentate în graficul de mai sus reflectă o scădere a numărului de abateri de la legalitate constatate în domeniul achizițiilor publice în anul 2024 față de anii 2017 și 2020, dar o creștere față de cele constatate în perioada 2018-2019, respectiv 2021-2023.

Cele **2.325** abateri de la legalitate constatate în domeniul achizițiilor publice în urma misiunilor de audit efectuate **în anul 2024 au avut următoarele consecințe:**

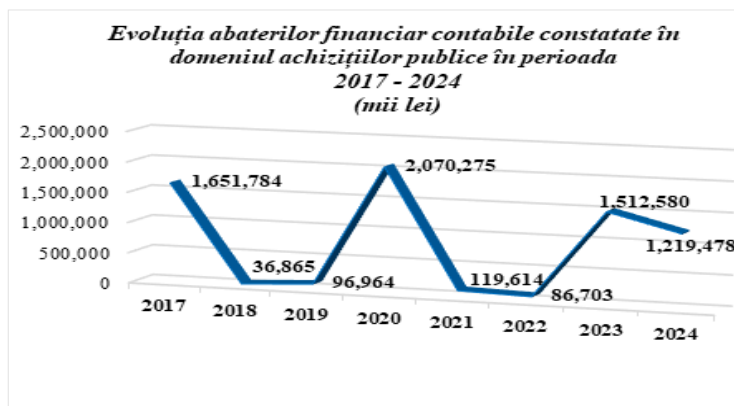
a) **producerea de prejudicii în valoare totală de 206.029,84 mii lei;**

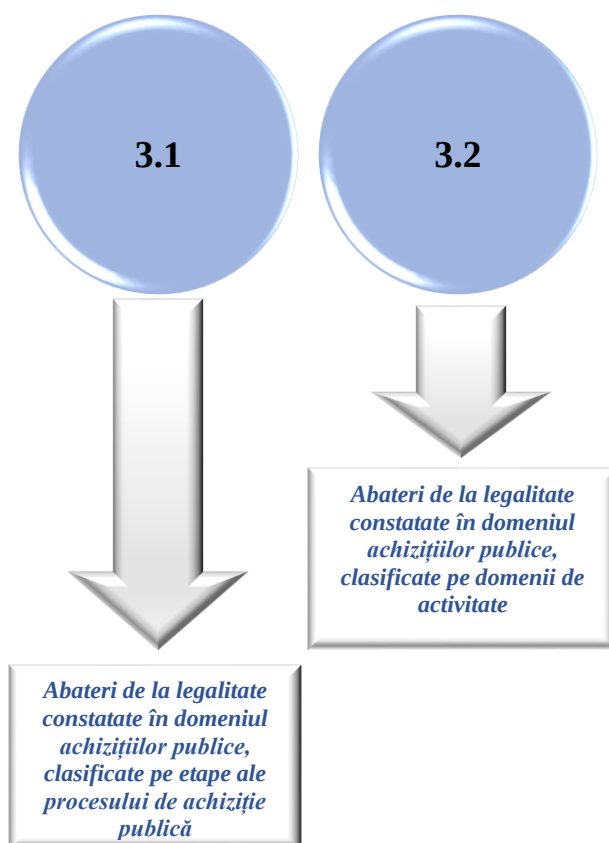
b) **nerealizarea de venituri în valoare totală de 6,34 mii lei;**

- c) abateri financiar-contabile în valoare totală de 1.219.477,97 mii lei.

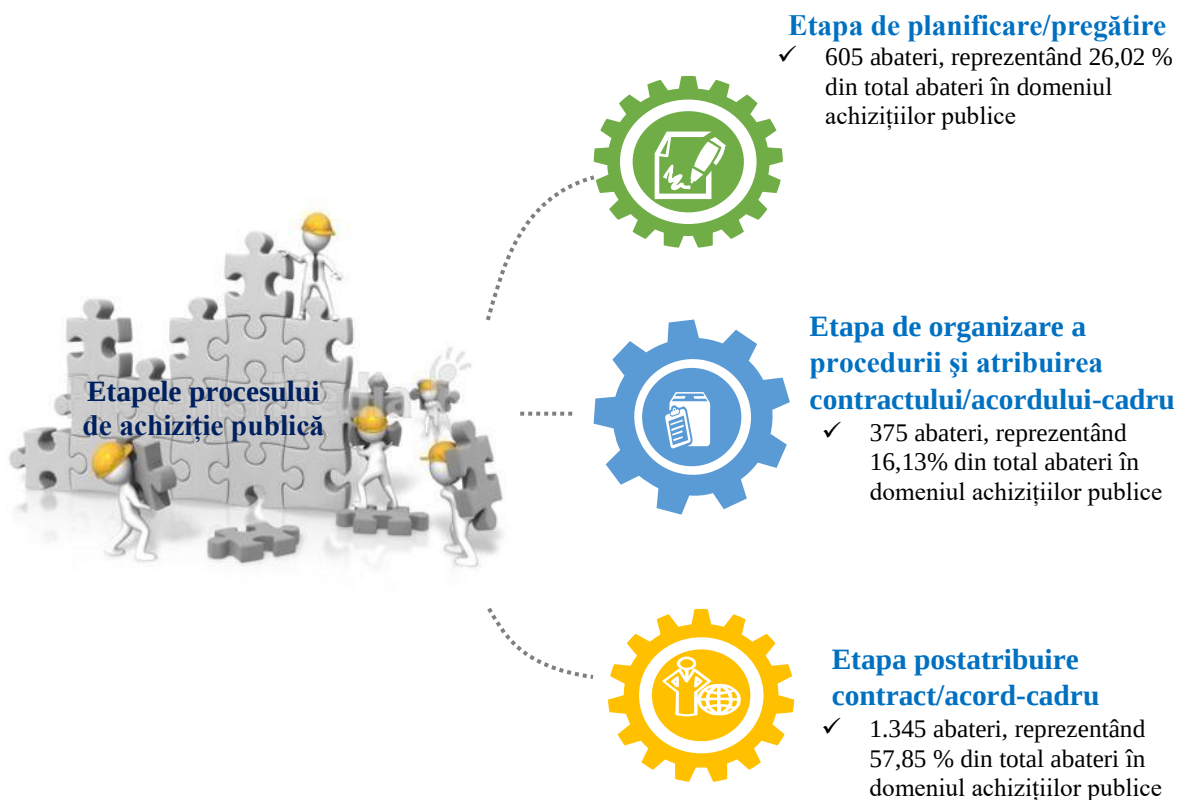
În acest capitol sunt prezentate abaterile de la legalitate identificate în domeniul achizițiilor publice, în anul 2024, clasificate după următoarele criterii:

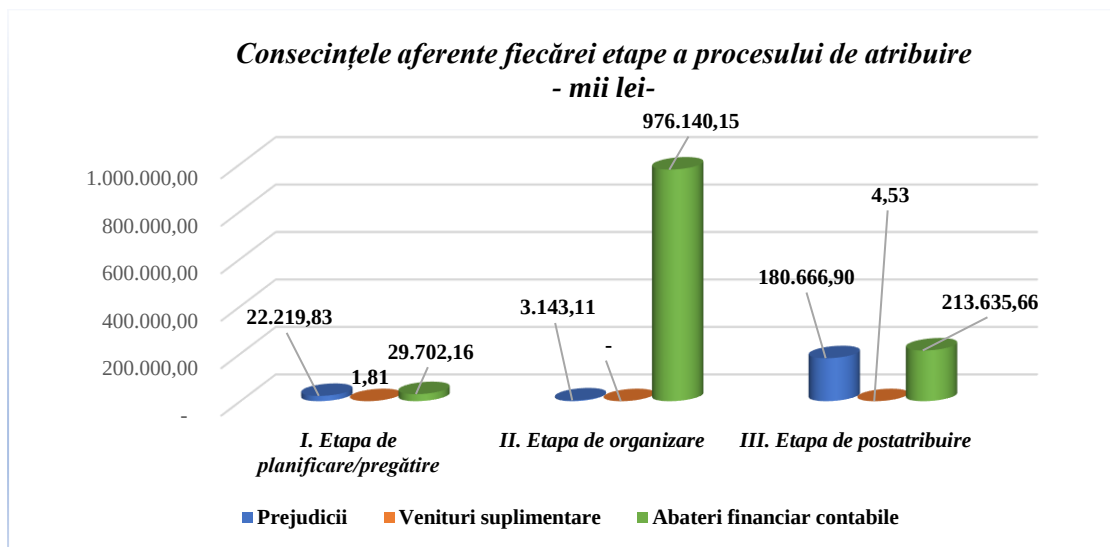
Capitolul 3.1. Abateri de la legalitate constatate în domeniul achizițiilor publice, clasificate pe etape ale procesului de achiziție publică

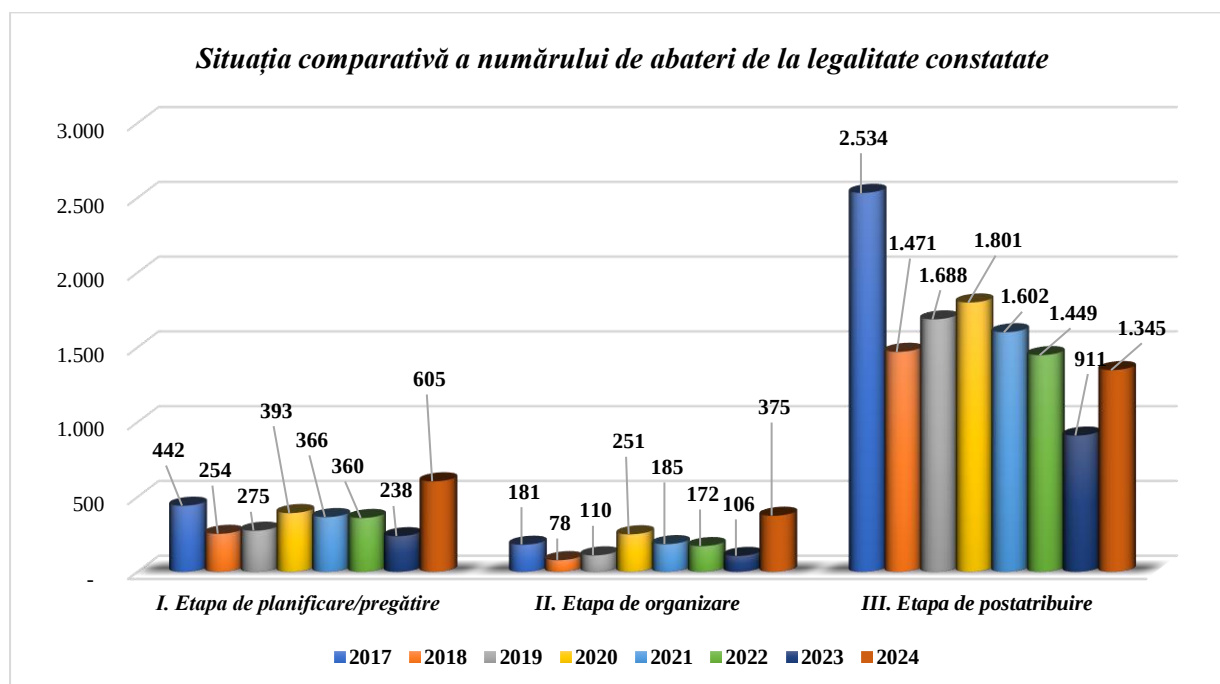
Analizând cele **2.325 erori și abateri** constatate în domeniul achizițiilor publice în urma misiunilor de audit efectuate pe parcursul anului 2024, cu privire la exercițiul bugetar al anului 2023, din punct de vedere al **etapelor procesului de atribuire**, situația se prezintă astfel:

Consecințele abaterilor de la legalitate constatate în domeniul achizițiilor publice aferente fiecărei etape a procesului de atribuire, se pot observa în graficul următor:

În graficul următor este prezentată evoluția numărului abaterilor de la legalitate constatate de Curtea de Conturi, în perioada 2017 – 2024, referitoare la exercițiile bugetare ale anilor 2016 – 2023, clasificate pe etape ale procesului de achiziție publică:

În continuare, sunt prezentate consecințele abaterilor de la legalitate constatate în anul 2024, clasificate pe cele 3 etape ale procesului de atribuire a contractelor/acordurilor-cadru de achiziție publică/sectorială, comparativ cu cele constatate în perioada 2017-2023:

Capitolul 3.1.1 Abateri de la legalitate constatate în etapa de planificare/pregătire a procedurii de achiziție publică

Activități cuprinse în etapa de planificare/pregătire a procedurii de achiziție publică

- ✎ Identificarea necesităților, consultarea pieței, atunci când autoritatea contractantă decide că este necesar;
- ✎ Elaborarea referatelor de necesitate;
- ✎ Stabilirea valorii estimate a achiziției și întocmirea strategiei de contractare, cu aprobarea acesteia de către conducătorul autorității contractante;
- ✎ Întocmirea documentației de atribuire și a documentelor suport (elaborarea caietului de sarcini, stabilirea detaliilor tehnice, a criteriilor de calificare și selecție și a criteriilor de atribuire etc.);
- ✎ Obținerea aprobărilor necesare pentru declanșarea procedurii de achiziție publică, întocmirea strategiei de contractare;
- ✎ Numirea comisiei de evaluare a ofertelor.

În urma misiunilor de audit desfășurate în anul 2024, cu privire la exercițiul bugetar al anului 2023, au fost identificate în această etapă a procesului de achiziție publică, de către structurile de specialitate ale Curții de Conturi, un număr total de **605 abateri de la legalitate**, reprezentând doar **26,02% din numărul total al abaterilor** constatate în domeniul achizițiilor publice:

- **în creștere față de anii: 2017** cu privire la exercițiul bugetar al anului 2016, când au fost constatate un număr total de **442 abateri de la legalitate** (reprezentând **14% din total abateri** în domeniul achizițiilor publice), **2018** cu privire la exercițiul bugetar al anului 2017, când au fost constatate un număr total de **254 abateri de la legalitate** (reprezentând **14,09% din total abateri** în domeniul achizițiilor publice), **2019** cu privire la exercițiul bugetar al anului 2018, când au fost constatate un număr total de **275 abateri de la legalitate** (reprezentând **13,27% din total abateri** în domeniul achizițiilor publice), **2020** cu privire la exercițiul bugetar al anului 2019, când au fost constatate un număr total de **393 abateri de la legalitate** (reprezentând **16,07% din total abateri** în domeniul achizițiilor publice), **2021** cu privire la exercițiul bugetar al anului 2020, când au fost constatate un număr total de **366 abateri de la legalitate** (reprezentând **17,00% din total abateri** în domeniul achizițiilor publice), **2022** cu privire la exercițiul bugetar al anului 2021, când au fost constatate un număr total de **360 abateri de la legalitate** (reprezentând **18,17% din total abateri** în domeniul achizițiilor publice) și **2023** cu privire la exercițiul bugetar al anului 2022, când au fost constatate un număr total de **238 abateri de la legalitate** (reprezentând **18,96% din total abateri** în domeniul achizițiilor publice).

Tipurile de abateri cel mai des constatate în etapa de planificare/pregătire a procedurii de achiziție publică în anul 2024 și comparativ cu anii 2023, 2022, 2021, 2020, 2019, 2018 și 2017 sunt următoarele:

Nr. crt.	Tipurile de abateri constatate	Nr. abateri 2017 - 2024	Total entități publice 2017 - 2024																																				
1.	Introducerea în referatele de necesitate a unor produse, servicii și/sau lucrări care nu au legătura cu obiectul de activitate al entității și/sau a căror achiziție este interzisă, iar acestea au fost achiziționate și plătite.	<table><tr><th>An</th><td>2017</td><td>2018</td><td>2019</td><td>2020</td><td>2021</td><td>2022</td><td>2023</td><td>2024</td></tr><tr><th>Nr. abateri</th><td>115</td><td>48</td><td>85</td><td>134</td><td>79</td><td>49</td><td>25</td><td>101</td></tr></table>	An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Nr. abateri	115	48	85	134	79	49	25	101	<table><tr><th>An</th><td>2017</td><td>2018</td><td>2019</td><td>2020</td><td>2021</td><td>2022</td><td>2023</td><td>2024</td></tr><tr><th>Total entități publice</th><td>103</td><td>45</td><td>79</td><td>121</td><td>73</td><td>39</td><td>20</td><td>78</td></tr></table>	An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Total entități publice	103	45	79	121	73	39	20	78
An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024																															
Nr. abateri	115	48	85	134	79	49	25	101																															
An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024																															
Total entități publice	103	45	79	121	73	39	20	78																															
2.	Includerea în programul de investiții, anexe la buget a unor obiective de investiții noi și/sau în continuare ale căror documentații tehnico-economice/documentații de avizare a lucrărilor de intervenții nu sunt legal aprobate	<table><tr><th>An</th><td>2017</td><td>2018</td><td>2019</td><td>2020</td><td>2021</td><td>2022</td><td>2023</td><td>2024</td></tr><tr><th>Nr. abateri</th><td>2</td><td>4</td><td>2</td><td>3</td><td>3</td><td>0</td><td>11</td><td>19</td></tr></table>	An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Nr. abateri	2	4	2	3	3	0	11	19	<table><tr><th>An</th><td>2017</td><td>2018</td><td>2019</td><td>2020</td><td>2021</td><td>2022</td><td>2023</td><td>2024</td></tr><tr><th>Total entități publice</th><td>2</td><td>4</td><td>2</td><td>3</td><td>3</td><td>0</td><td>10</td><td>18</td></tr></table>	An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Total entități publice	2	4	2	3	3	0	10	18
An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024																															
Nr. abateri	2	4	2	3	3	0	11	19																															
An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024																															
Total entități publice	2	4	2	3	3	0	10	18																															
3.	Nerespectarea tuturor regulilor de estimare a valorii achizițiilor	<table><tr><th>An</th><td>2017</td><td>2018</td><td>2019</td><td>2020</td><td>2021</td><td>2022</td><td>2023</td><td>2024</td></tr><tr><th>Nr. abateri</th><td>44</td><td>28</td><td>5</td><td>11</td><td>28</td><td>30</td><td>19</td><td>48</td></tr></table>	An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Nr. abateri	44	28	5	11	28	30	19	48	<table><tr><th>An</th><td>2017</td><td>2018</td><td>2019</td><td>2020</td><td>2021</td><td>2022</td><td>2023</td><td>2024</td></tr><tr><th>Total entități publice</th><td>35</td><td>22</td><td>5</td><td>10</td><td>25</td><td>25</td><td>18</td><td>43</td></tr></table>	An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Total entități publice	35	22	5	10	25	25	18	43
An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024																															
Nr. abateri	44	28	5	11	28	30	19	48																															
An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024																															
Total entități publice	35	22	5	10	25	25	18	43																															
4.	Alegerea eronată a procedurii de atribuire a contractului de achiziție publică de bunuri, lucrări și servicii	<table><tr><th>An</th><td>2017</td><td>2018</td><td>2019</td><td>2020</td><td>2021</td><td>2022</td><td>2023</td><td>2024</td></tr><tr><th>Nr. abateri</th><td>28</td><td>25</td><td>37</td><td>45</td><td>84</td><td>93</td><td>12</td><td>29</td></tr></table>	An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Nr. abateri	28	25	37	45	84	93	12	29	<table><tr><th>An</th><td>2017</td><td>2018</td><td>2019</td><td>2020</td><td>2021</td><td>2022</td><td>2023</td><td>2024</td></tr><tr><th>Total entități publice</th><td>32</td><td>23</td><td>34</td><td>44</td><td>71</td><td>86</td><td>12</td><td>26</td></tr></table>	An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Total entități publice	32	23	34	44	71	86	12	26
An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024																															
Nr. abateri	28	25	37	45	84	93	12	29																															
An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024																															
Total entități publice	32	23	34	44	71	86	12	26																															
5.	Divizarea în mai multe contracte de valoare mai mică sau utilizarea unor metode de calcul care conduc la subevaluarea valorii estimate, cu scopul de a se încadra sub pragurile prevăzute în lege sau cu scopul de a evita aplicarea procedurilor legale de atribuire	<table><tr><th>An</th><td>2017</td><td>2018</td><td>2019</td><td>2020</td><td>2021</td><td>2022</td><td>2023</td><td>2024</td></tr><tr><th>Nr. abateri</th><td>21</td><td>7</td><td>155</td><td>32</td><td>44</td><td>17</td><td>38</td><td>74</td></tr></table>	An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Nr. abateri	21	7	155	32	44	17	38	74	<table><tr><th>An</th><td>2017</td><td>2018</td><td>2019</td><td>2020</td><td>2021</td><td>2022</td><td>2023</td><td>2024</td></tr><tr><th>Total entități publice</th><td>19</td><td>7</td><td>15</td><td>30</td><td>37</td><td>16</td><td>38</td><td>70</td></tr></table>	An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Total entități publice	19	7	15	30	37	16	38	70
An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024																															
Nr. abateri	21	7	155	32	44	17	38	74																															
An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024																															
Total entități publice	19	7	15	30	37	16	38	70																															

Nr. crt.	Tipurile de abateri constatate	Nr. abateri 2017 - 2024	Total entități publice 2017 - 2024																																				
6.	Strategia anuală de achiziție publică și/sau a programul anual de achiziție publică nu au fost întocmite/actualizate la termenele și în structura prevăzute de lege	<table><tr><th>An</th><th>2017</th><th>2018</th><th>2019</th><th>2020</th><th>2021</th><th>2022</th><th>2023</th><th>2024</th></tr><tr><td>Nr. abateri</td><td>64</td><td>26</td><td>9</td><td>32</td><td>14</td><td>58</td><td>45</td><td>188</td></tr></table>	An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Nr. abateri	64	26	9	32	14	58	45	188	<table><tr><th>An</th><th>2017</th><th>2018</th><th>2019</th><th>2020</th><th>2021</th><th>2022</th><th>2023</th><th>2024</th></tr><tr><td>Total entități publice</td><td>59</td><td>26</td><td>9</td><td>31</td><td>14</td><td>56</td><td>42</td><td>173</td></tr></table>	An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Total entități publice	59	26	9	31	14	56	42	173
An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024																															
Nr. abateri	64	26	9	32	14	58	45	188																															
An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024																															
Total entități publice	59	26	9	31	14	56	42	173																															
7.	Nepublicarea în SEAP, la termenele legale, a extraselor din programul anual al achizițiilor publice, referitoare la contractele/ acordurile-cadru de produse, servicii și lucrări a căror valoare estimată este mai mare sau egală cu pragurile reglementate	<table><tr><th>An</th><th>2017</th><th>2018</th><th>2019</th><th>2020</th><th>2021</th><th>2022</th><th>2023</th><th>2024</th></tr><tr><td>Nr. abateri</td><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>4</td><td>2</td><td>0</td><td>1</td><td>35</td></tr></table>	An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Nr. abateri	0	1	2	4	2	0	1	35	<table><tr><th>An</th><th>2017</th><th>2018</th><th>2019</th><th>2020</th><th>2021</th><th>2022</th><th>2023</th><th>2024</th></tr><tr><td>Total entități publice</td><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>4</td><td>2</td><td>0</td><td>1</td><td>35</td></tr></table>	An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Total entități publice	0	1	2	4	2	0	1	35
An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024																															
Nr. abateri	0	1	2	4	2	0	1	35																															
An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024																															
Total entități publice	0	1	2	4	2	0	1	35																															
8.	Nerespectarea principiului bunei gestiuni financiare la întocmirea și aprobarea strategiei anuale de achiziție publică, inclusiv a programului anual de achiziție publică	<table><tr><th>An</th><th>2017</th><th>2018</th><th>2019</th><th>2020</th><th>2021</th><th>2022</th><th>2023</th><th>2024</th></tr><tr><td>Nr. abateri</td><td>9</td><td>2</td><td>11</td><td>7</td><td>4</td><td>4</td><td>10</td><td>26</td></tr></table>	An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Nr. abateri	9	2	11	7	4	4	10	26	<table><tr><th>An</th><th>2017</th><th>2018</th><th>2019</th><th>2020</th><th>2021</th><th>2022</th><th>2023</th><th>2024</th></tr><tr><td>Total entități publice</td><td>9</td><td>2</td><td>9</td><td>7</td><td>4</td><td>4</td><td>9</td><td>25</td></tr></table>	An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Total entități publice	9	2	9	7	4	4	9	25
An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024																															
Nr. abateri	9	2	11	7	4	4	10	26																															
An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024																															
Total entități publice	9	2	9	7	4	4	9	25																															
9.	Documentația de atribuire nu cuprinde toate cerințele, criteriile, regulile și alte informații necesare pentru a asigura operatorilor economici o informare completă, corectă și explicită cu privire la cerințe sau elemente ale achiziției, obiectul contractului și modul de desfășurare a procedurii de atribuire, inclusiv specificațiile tehnice ori documentul descriptiv, condițiile contractuale propuse, formatele de prezentare a documentelor de către candidați/ofertanți, informațiile privind obligațiile generale aplicabile	<table><tr><th>An</th><th>2017</th><th>2018</th><th>2019</th><th>2020</th><th>2021</th><th>2022</th><th>2023</th><th>2024</th></tr><tr><td>Nr. abateri</td><td>3</td><td>1</td><td>1</td><td>0</td><td>0</td><td>6</td><td>28</td><td>10</td></tr></table>	An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Nr. abateri	3	1	1	0	0	6	28	10	<table><tr><th>An</th><th>2017</th><th>2018</th><th>2019</th><th>2020</th><th>2021</th><th>2022</th><th>2023</th><th>2024</th></tr><tr><td>Total entități publice</td><td>3</td><td>1</td><td>1</td><td>0</td><td>0</td><td>6</td><td>24</td><td>10</td></tr></table>	An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Total entități publice	3	1	1	0	0	6	24	10
An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024																															
Nr. abateri	3	1	1	0	0	6	28	10																															
An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024																															
Total entități publice	3	1	1	0	0	6	24	10																															

În perioada analizată se constată **o scădere a numărului următorului tip de abatere:**

✓ *„Documentația de atribuire nu cuprinde toate cerințele, criteriile, regulile și alte informații necesare pentru a asigura operatorilor economici o informare completă, corectă și explicită cu privire la cerințe sau elemente ale achiziției, obiectul contractului și modul de desfășurare a procedurii de atribuire, inclusiv specificațiile tehnice ori documentul descriptiv, condițiile contractuale propuse, formatele de prezentare a documentelor de către candidați/ofertanți, informațiile privind obligațiile generale aplicabile”* de la un număr de 28 abateri constatate în anul 2023, la un număr de 10 abateri constatate în anul 2024;

dar și **o creștere a numărului următoarelor tipuri de abateri :**

✓ *„Introducerea în referatele de necesitate a unor produse, servicii și/sau lucrări care nu au legătură cu obiectul de activitate al entității și/sau a căror achiziție este interzisă, iar acestea au fost achiziționate și plătite”* de la un număr de 25 abateri constatate în anul 2023, la un număr de 101 abateri constatate în anul 2024;

✓ *„Includerea în programul de investiții, anexe la buget a unor obiective de investiții noi și/sau în continuare ale căror documentații tehnico-economice/documentații de avizare a lucrărilor de intervenții nu sunt legal aprobate”* de la un număr de 11 abateri constatate în anul 2023, la un număr de 19 abateri constatate în anul 2024;

✓ *„Nerespectarea tuturor regulilor de estimare a valorii achizițiilor”* de la un număr de 19 abateri constatate în anul 2023, la un număr de 48 abateri constatate în anul 2024;

✓ *„Alegerea eronată a procedurii de atribuire a contractului de achiziție publică de bunuri, lucrări și servicii”* de la un număr de 12 abateri constatate în anul 2023, la un număr de 29 abateri constatate în anul 2024;

✓ *„Divizarea în mai multe contracte de valoare mai mică sau utilizarea unor metode de calcul care conduc la subevaluarea valorii estimate, cu scopul de a se încadra sub pragurile prevăzute în lege sau cu scopul de a evita aplicarea procedurilor legale de atribuire”* de la un număr de 38 abateri

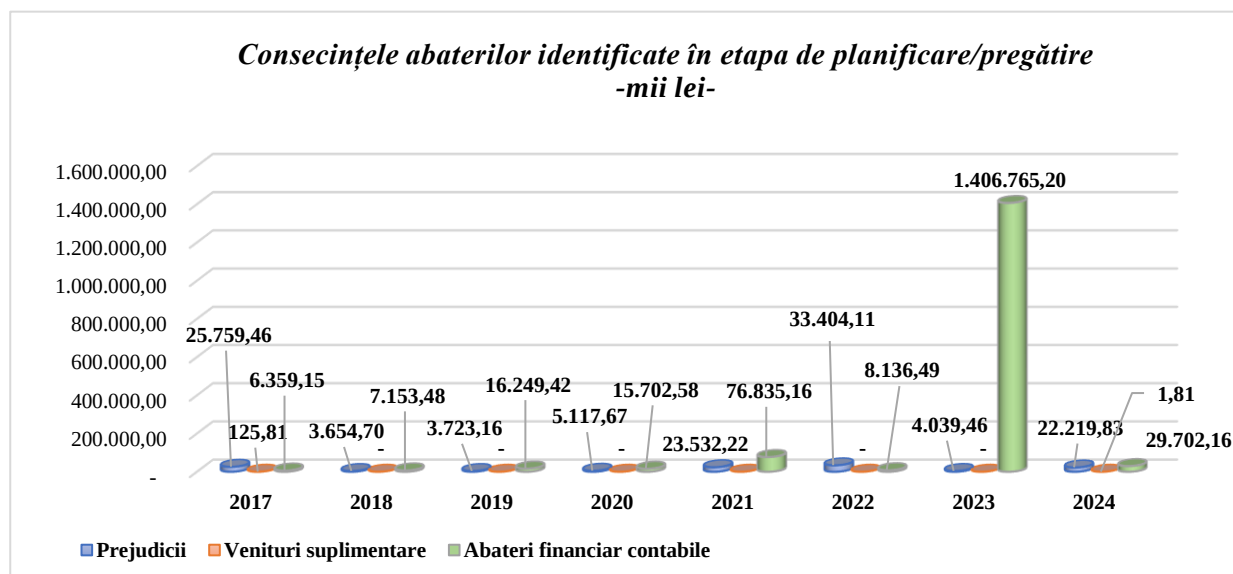
✓ constatate în anul 2023, la un număr de 74 abateri constatate în anul 2024;

✓ *„Strategia anuală de achiziție publică și/sau programul anual de achiziție publică nu au fost întocmite/actualizate la termenele și în structura prevăzută de lege”* de la un număr de 45 abateri constatate în anul 2023, la un număr de 188 abateri constatate în anul 2024;

✓ *„Nepublicarea în SEAP, la termenele legale, a extraselor din programul anual al achizițiilor publice, referitoare la contractele/acordurile-cadru de produse, servicii și lucrări a căror valoare estimată este mai mare sau egală cu pragurile reglementate”* de la o abatere constatată în anul 2023, la un număr de 35 abateri constatate în anul 2024;

✓ *„Nerespectarea principiului bunei gestiuni financiare la întocmirea și aprobarea strategiei anuale de achiziție publică, inclusiv a programului anual de achiziție publică”* de la un număr de 10 abateri constatate în anul 2023, la un număr de 26 abateri constatate în anul 2024.

Consecințele abaterilor identificate în etapa de planificare/pregătire a procedurii de achiziție publică sunt reprezentate în figura următoare:

Exemple de constatări ale auditorilor publici externi

În legătură cu etapa de planificare/pregătire a procedurii de achiziție publică

Unitatea administrativ – teritorială Comuna Gilău, județul Cluj
Valoare prejudiciu: 53.683 lei

În anul 2023, primarul U.A.T. Comuna Gilău a angajat cheltuieli în valoare totală de 616.000 lei, prin încheierea, cu un cabinet de avocatură, a contractului de servicii nr. 96 din 31.07.2023, având ca obiect „servicii de consultanță și realizarea operațiunilor prevăzute de Legea nr. 255/2010 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local, pentru obiectivul de investiție Îmbunătățirea infrastructurii rutiere în comuna Gilău, jud. Cluj”, cu încălcarea prevederilor art. 23 alin. (1) din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 5 alin. (1) din O.G. nr. 119/1999 privind controlul intern și controlul financiar preventiv, republicată, cu modificările și completările ulterioare, deoarece:

1. Nu au fost identificate în mod corespunzător necesitățile autorității contractante, respectiv:
 - nu a fost documentată integral relația dintre obiectul, constrângerile asociate și complexitatea contractului de servicii care se intenționa a fi încheiat, respectiv nu a fost realizată modificarea Planului Urbanistic General aprobat în anul 1997 cu declararea utilității publice în vederea declanșării procedurii de expropriere în cazul lucrărilor efectuate în cadrul proiectului „Îmbunătățirea infrastructurii rutiere în comuna Gilău”;
 - nu au fost analizate cerințele Legii nr. 255/2010 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local, cu modificările și completările ulterioare, astfel încât să se identifice acțiunile specifice procedurii de expropriere care pot fi realizate în cadrul entității publice cu personalul propriu avându-se în vedere atribuțiile/sarcinile din fișele posturilor aferente angajaților din compartimentele de specialitate.

2. Valoarea estimată a contractului de servicii a fost supradimensionată, pe baza unui preț ofertat de 2.400 lei pe imobil, mult superior față de prețul de 1.400 lei pe imobil, corespunzător unor servicii similare achiziționate anterior, în anul 2023, de către Prefectura Județului Cluj și nu a fost detaliată în mod explicit pentru fiecare tip de serviciu în scopul selectării modalității de achiziție corespunzătoare.

3. A fost selectată necorespunzător procedura proprie pentru atribuirea contractului de achiziție publică, în condițiile în care obiectul acestuia nu se încadrează în categoria serviciilor juridice incluse în Anexa nr. 2 din Legea nr. 98/2016 *privind achizițiile publice*, cu modificările și completările și în acest caz autoritatea contractantă, avea obligația selectării și desfășurării unei proceduri simplificată, conform prevederilor art. 7 alin. (2) din același act normativ și ale art. 17 din *Normele metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziție publică/acordului-cadru din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, aprobate prin H.G. nr. 395/2016*, cu modificările și completările ulterioare.

Unitatea Administrativ - Teritorială Municipiul București

În anul 2021, Primăria Municipiului București a achiziționat servicii de analiză a stării de sănătate a arborilor de pe raza Municipiului București, prin două contracte de achiziție publică distincte, atribuite în mod direct, cu utilizarea catalogului electronic publicat în SEAP, deși valoarea estimată cumulată a serviciilor achiziționate, care sunt similare, depășește pragul valoric până la care autoritatea contractantă putea achiziționa servicii în mod direct, fiind astfel încălcate prevederile art. 11 alin. (2) din *Legea nr.98/2016 privind achizițiile publice*, privind obligația de a nu diviza contractele de achiziție publică în contracte de valori mai mici cu scopul de a evita aplicarea procedurilor de atribuire reglementate de lege, în situația constatată autoritatea contractantă având obligația de a atribui contractul de servicii printr-o procedură concurențială (procedură simplificată).

Astfel, s-a constatat faptul că, la nivelul autorității contractante, s-a considerat că „serviciile de protecție a peisajului urban prin stabilirea modului de intervenție asupra arborilor sesizați/solicitați pentru avizare, amplasați pe terenurile/spațiile verzi de pe raza Municipiului București” nu sunt similare cu „serviciile de investigare și diagnoză a materialului dendrologic de pe raza Municipiului București”, achiziția acestora fiind realizată, în mod eronat, prin două achiziții directe distincte, deși valoarea estimată cumulată a acestora (137.200 lei, fără TVA) depășea pragul valoric menționat de art. 7 alin. (5) din *Legea nr.98/2016* (135.060 lei, fără TVA) până la care autoritatea contractantă avea dreptul de a achiziționa în mod direct. În aceste condiții, ținând cont de valoarea estimată cumulată a serviciilor anterior menționată, autoritatea contractantă avea obligația elaborării strategiei de contractare în conformitate cu prevederile art. 9 alin. (1) și (2) din *Normele Metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziții publice /acordului-cadru din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, aprobate prin H.G. nr. 395/2016*, cu modificările și completările ulterioare.

Compania Națională de Căi Ferate „CFR” S.A. - Sucursala Regională Căi Ferate Cluj Napoca

În anul 2022, persoanele cu atribuții în domeniul achizițiilor sectoriale din cadrul Companiei Naționale de Căi Ferate „CFR” S.A. - Sucursala Regională Căi Ferate Cluj Napoca au stabilit în cadrul documentațiilor de atribuire aferente procedurilor de licitație deschisă inițiate prin publicarea anunțurilor de participare nr. CN1045058/17.07.2022, CN1045063/17.07.2022, CN1044913/14.07.2022, CN1045067/17.07.2022 și nr. CN1044360/30.06.2022 un factor de evaluare a ofertelor - „Dotare tehnică necesară execuției lucrărilor - lista utilaje de construcții în proprietatea ofertantului”, care nu reflectă avantajul pe care entitatea contractantă îl poate obține prin utilizarea acestuia și care era în măsură să conducă la dezavantajarea potențialilor ofertanți care dispun de echipamentele tehnice/utilajele necesare executării în bune condiții a contractului sub altă formă de deținere (închiriere, comodat, etc.), contrar prevederilor art. 209 alin. (4) și

alin. (5) lit. a)² din Legea nr. 99/2016 *privind achizițiile sectoriale*, cu modificările și completările ulterioare, precum și cele ale art 38 alin. (2) și (8) lit. b)³ din *Normele metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziție publică/acordului-cadru din Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale, aprobate prin H.G. nr. 394/2016*, cu modificările și completările ulterioare.

Compania Națională de Căi Ferate „CFR” S.A. - Sucursala Regională Căi Ferate Craiova

În vederea stabilirii celei mai avantajoase oferte din punct de vedere economic C.N.C.F. „C.F.R.” S.A. - Sucursala Regională C.F. Craiova a utilizat în mod eronat criteriul de atribuire „prețul cel mai scăzut”, în cazul licitației deschise inițiată prin publicarea anunțului de participare nr. CN1045893/09.08.2022, având ca obiect „Proiect tip „Reînnoiri” – București-Pitești Lucrări de înlocuire la rând a elementelor componente ale suprastructurii căii pe distanțele Călimănești + Golești Fir I și II și Golești + Pitești, km 95+000+km 107+575” și o valoare estimată de 82.171.096,35 lei, fără TVA, valoare ce depășește cu mult pragul reglementat la art. 12 alin. (1) lit. b) din *Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale*, cu modificările și completările ulterioare, care era la acea dată în sumă de 26.093.012 lei, fără TVA, pentru contractele sectoriale de lucrări, contrar prevederilor art. 209 alin. (3¹) din același act normativ.

S.C. AQUACARAȘ S.A., jud. Caraș – Severin

În vederea atribuirii contractului având ca obiect „Rest de executat – Reabilitarea și extinderea conductelor de aducțiune, rețelelor de distribuție și rețelelor de canalizare în Oțelu Roșu” cu o valoare estimată de 33.784.680 lei, fără TVA, reprezentanții S.C. AQUACARAȘ S.A. au utilizat conform prevederilor art. 117 alin. (1) lit. a) din *Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale*, procedura de atribuire negociere fără invitație prealabilă la o procedură concurențială de ofertare, întrucât în cazul procedurii concurențiale „licitație deschisă” organizată anterior nu a fost depusă nici o ofertă, însă a utilizat în mod eronat criteriul de atribuire „prețul cel mai scăzut”, contrar prevederilor art. 209 alin. (3¹) din aceeași lege, deoarece valoarea estimată a contractului este mai mare decât pragul valoric de 26.093.012 lei, menționat la art. 12 alin. (1) lit. b) din *Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale*.

² art. 209 alin. (4) și alin. (5) lit. a) din *Legea nr. 99/2016*:

„(4) În sensul alin. (3) lit. c) și d), cel mai bun raport calitate-preț/calitate-cost se determină pe baza unor factori de evaluare care includ aspecte calitative, de mediu și/sau sociale, în legătură cu obiectul contractului de achiziție publică/acordului-cadru.

(5) Factorii de evaluare prevăzuți la alin. (4) pot viza, printre altele: a) calitatea, inclusiv avantajele tehnice, caracteristicile funcționale, accesibilitatea, conceptul de proiectare pentru toți utilizatorii, caracteristicile sociale, de mediu și inovatoare și comercializarea și condițiile acesteia; b) organizarea, calificarea și experiența personalului desemnat pentru executarea contractului, în cazul în care calitatea personalului desemnat poate să aibă un impact semnificativ asupra nivelului calitativ de executare a contractului; sau c) serviciile post-vânzare, asistența tehnică și condițiile de livrare, cum ar fi data livrării, procesul de livrare și termenul de livrare sau de finalizare, angajamentele în ceea ce privește piesele și securitatea aprovizionării.”

³ art. 38 alin. (2) și (8) lit. b) din N.M. aprobate prin H.G. nr. 394/2016:

(2) Factorii de evaluare a ofertelor, precum și algoritmul de punctare prevăzut la alin. (1) se precizează în mod clar și detaliat în cadrul documentației de atribuire și vor reflecta metodologia de punctare a avantajelor care vor rezulta din propunerile tehnice și financiare prezentate de ofertanți, și trebuie să aducă un avantaj real, să nu fie formali și să poată fi urmăriți în cadrul procesului de evaluare a ofertelor și de aplicare a criteriului de atribuire (...).

(8) Atunci când stabilește factorii de evaluare a ofertelor, entitatea contractantă nu are dreptul de a utiliza factori care: a) nu au o legătură directă cu natura și obiectul contractului sectorial/acordului-cadru ce urmează să fie atribuit; b) nu reflectă un avantaj pe care entitatea contractantă îl poate obține prin utilizarea factorului de evaluare respectiv.”

Capitolul 3.1.2 Abateri de la legalitate constatate în etapa de organizare a procedurii și atribuire a contractului de achiziție publică/acordului-cadru

Activități cuprinse în etapa de organizare a procedurii de atribuire a contractului de achiziție publică/acordul-cadru

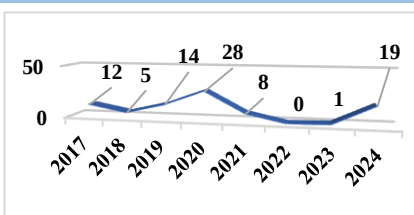
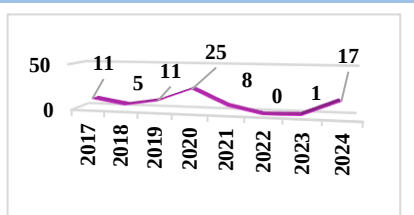
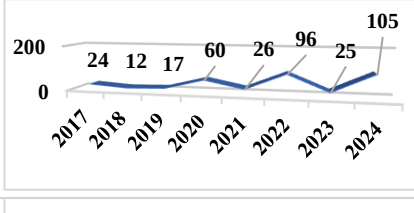
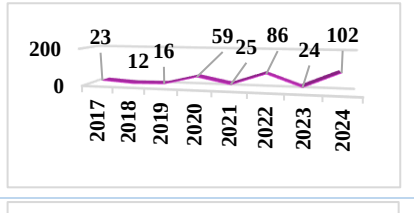
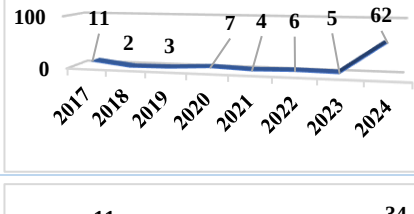
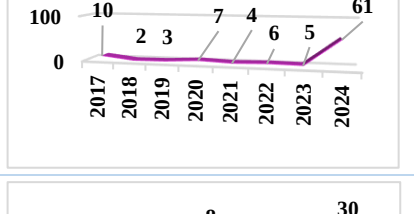
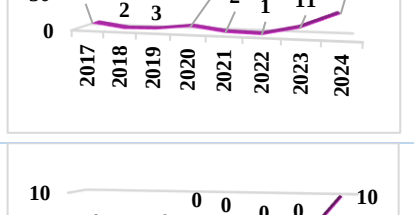
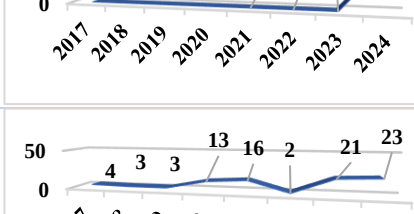
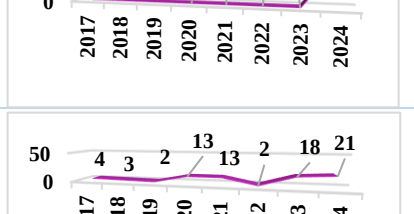
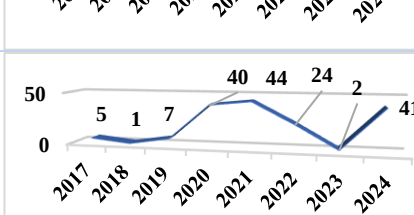
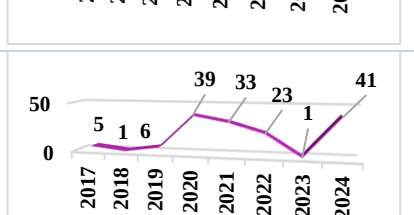
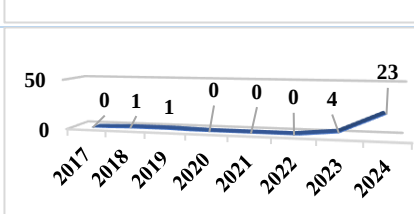
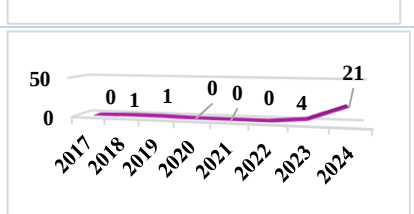
- ✎ Publicarea anunțului de participare;
- ✎ Depunerea garanției de participare a ofertanților;
- ✎ Transmiterea documentației de atribuire în SEAP;
- ✎ Implicarea unor experți externi în procesul de evaluare (dacă este cazul);
- ✎ Depunerea și primirea ofertelor, deschiderea ofertelor;
- ✎ Evaluarea ofertelor, verificarea îndeplinirii criteriilor de calificare, evaluarea propunerilor tehnice și/sau financiare, inclusiv cu solicitarea de clarificări, dacă este cazul;
- ✎ Stabilirea rezultatului și încheierea contractului de achiziție publică/sectorială/a acordului-cadru; publicarea anunțului de atribuire.

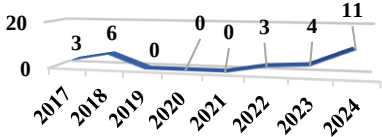
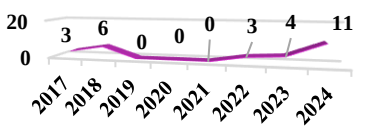
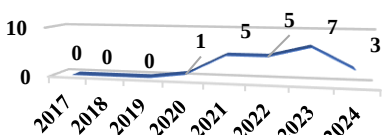
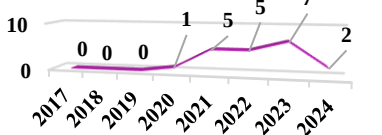
În urma misiunilor de audit desfășurate în anul 2024, cu privire la exercițiul bugetar al anului 2023, au fost identificate în această etapă a procesului de achiziție publică, de către structurile de specialitate ale Curții de Conturi, un număr total de **375 abateri de la legalitate**, reprezentând doar **16,13 % din numărul total al abaterilor** constatate în domeniul achizițiilor publice:

- **în creștere față de anii: 2023** cu privire la exercițiul bugetar al anului 2022, când au fost identificate un număr total de **106 abateri de la legalitate** (reprezentând **8,45% din numărul total al abaterilor** constatate în domeniul achizițiilor publice), **2022** cu privire la exercițiul bugetar al anului 2021, când au fost identificate un număr total de **172 abateri de la legalitate** (reprezentând **8,68% din numărul total al abaterilor** constatate în domeniul achizițiilor publice), **2021** cu privire la exercițiul bugetar al anului 2020, când au fost identificate un număr total de **185 abateri de la legalitate** (reprezentând **8,59% din numărul total al abaterilor** constatate în domeniul achizițiilor publice), **2020** cu privire la exercițiul bugetar al anului 2019, când au fost identificate un număr total de **251 abateri de la legalitate** (reprezentând **10,27% din numărul total al abaterilor** constatate în domeniul achizițiilor publice), **2019** cu privire la exercițiul bugetar al anului 2018, când au fost identificate un număr total de **110 abateri de la legalitate** (reprezentând **5,31% din numărul total al abaterilor** constatate în domeniul achizițiilor publice), **2018** cu privire la exercițiul bugetar al anului 2017, când au fost identificate un număr total de **78 abateri de la legalitate** (reprezentând **4,33% din numărul total al abaterilor** constatate în domeniul achizițiilor publice) și **2017** cu privire la exercițiul bugetar al anului 2016, când au fost identificate un număr total de **181 abateri de la legalitate** (reprezentând **5,73% din numărul total al abaterilor** constatate în domeniul achizițiilor publice);

Tipurile de abateri cel mai des constatate în etapa de organizare a procedurii de achiziție publică în anul 2024 și comparativ cu anii 2023, 2022, 2021, 2020, 2019, 2018 și 2017 sunt următoarele:

Nr. crt.	Tipurile de abateri constatate	Nr. abateri 2017 - 2024	Total entități publice 2017 - 2024																																				
1.	Achiziția directă nu a fost realizată doar în cazurile prevăzute de lege.	 <table><tr><th>An</th><th>2017</th><th>2018</th><th>2019</th><th>2020</th><th>2021</th><th>2022</th><th>2023</th><th>2024</th></tr><tr><td>Nr. abateri</td><td>12</td><td>5</td><td>14</td><td>28</td><td>8</td><td>0</td><td>1</td><td>19</td></tr></table>	An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Nr. abateri	12	5	14	28	8	0	1	19	 <table><tr><th>An</th><th>2017</th><th>2018</th><th>2019</th><th>2020</th><th>2021</th><th>2022</th><th>2023</th><th>2024</th></tr><tr><td>Total entități publice</td><td>11</td><td>5</td><td>11</td><td>25</td><td>8</td><td>0</td><td>1</td><td>17</td></tr></table>	An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Total entități publice	11	5	11	25	8	0	1	17
An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024																															
Nr. abateri	12	5	14	28	8	0	1	19																															
An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024																															
Total entități publice	11	5	11	25	8	0	1	17																															
2.	Nerespectarea obligației de a transmite notificare în SEAP în termenul legal pentru achizițiile directe realizate.	 <table><tr><th>An</th><th>2017</th><th>2018</th><th>2019</th><th>2020</th><th>2021</th><th>2022</th><th>2023</th><th>2024</th></tr><tr><td>Nr. abateri</td><td>24</td><td>12</td><td>17</td><td>60</td><td>26</td><td>96</td><td>25</td><td>105</td></tr></table>	An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Nr. abateri	24	12	17	60	26	96	25	105	 <table><tr><th>An</th><th>2017</th><th>2018</th><th>2019</th><th>2020</th><th>2021</th><th>2022</th><th>2023</th><th>2024</th></tr><tr><td>Total entități publice</td><td>23</td><td>12</td><td>16</td><td>59</td><td>25</td><td>86</td><td>24</td><td>102</td></tr></table>	An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Total entități publice	23	12	16	59	25	86	24	102
An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024																															
Nr. abateri	24	12	17	60	26	96	25	105																															
An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024																															
Total entități publice	23	12	16	59	25	86	24	102																															
3.	Neprezentarea la viza de control financiar preventiv propriu a proiectului de angajament legal.	 <table><tr><th>An</th><th>2017</th><th>2018</th><th>2019</th><th>2020</th><th>2021</th><th>2022</th><th>2023</th><th>2024</th></tr><tr><td>Nr. abateri</td><td>11</td><td>2</td><td>3</td><td>7</td><td>4</td><td>6</td><td>5</td><td>62</td></tr></table>	An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Nr. abateri	11	2	3	7	4	6	5	62	 <table><tr><th>An</th><th>2017</th><th>2018</th><th>2019</th><th>2020</th><th>2021</th><th>2022</th><th>2023</th><th>2024</th></tr><tr><td>Total entități publice</td><td>10</td><td>2</td><td>3</td><td>7</td><td>4</td><td>6</td><td>5</td><td>61</td></tr></table>	An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Total entități publice	10	2	3	7	4	6	5	61
An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024																															
Nr. abateri	11	2	3	7	4	6	5	62																															
An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024																															
Total entități publice	10	2	3	7	4	6	5	61																															
4.	Angajarea de cheltuieli prin încheierea de contracte de achiziție pentru care nu au fost aprobate surse de finanțare prin buget.	 <table><tr><th>An</th><th>2017</th><th>2018</th><th>2019</th><th>2020</th><th>2021</th><th>2022</th><th>2023</th><th>2024</th></tr><tr><td>Nr. abateri</td><td>11</td><td>2</td><td>3</td><td>8</td><td>2</td><td>1</td><td>14</td><td>34</td></tr></table>	An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Nr. abateri	11	2	3	8	2	1	14	34	 <table><tr><th>An</th><th>2017</th><th>2018</th><th>2019</th><th>2020</th><th>2021</th><th>2022</th><th>2023</th><th>2024</th></tr><tr><td>Total entități publice</td><td>8</td><td>2</td><td>3</td><td>8</td><td>2</td><td>1</td><td>11</td><td>30</td></tr></table>	An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Total entități publice	8	2	3	8	2	1	11	30
An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024																															
Nr. abateri	11	2	3	8	2	1	14	34																															
An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024																															
Total entități publice	8	2	3	8	2	1	11	30																															
5.	Angajarea de cheltuieli prin încheierea de contracte de achiziție cu operatori economici care nu dețin autorizațiile legale necesare.	 <table><tr><th>An</th><th>2017</th><th>2018</th><th>2019</th><th>2020</th><th>2021</th><th>2022</th><th>2023</th><th>2024</th></tr><tr><td>Nr. abateri</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>10</td></tr></table>	An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Nr. abateri	0	0	0	0	0	0	0	10	 <table><tr><th>An</th><th>2017</th><th>2018</th><th>2019</th><th>2020</th><th>2021</th><th>2022</th><th>2023</th><th>2024</th></tr><tr><td>Total entități publice</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>10</td></tr></table>	An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Total entități publice	0	0	0	0	0	0	0	10
An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024																															
Nr. abateri	0	0	0	0	0	0	0	10																															
An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024																															
Total entități publice	0	0	0	0	0	0	0	10																															
6.	Nerespectarea principiilor care stau la baza atribuirii contractelor de achiziție publică.	 <table><tr><th>An</th><th>2017</th><th>2018</th><th>2019</th><th>2020</th><th>2021</th><th>2022</th><th>2023</th><th>2024</th></tr><tr><td>Nr. abateri</td><td>4</td><td>3</td><td>3</td><td>13</td><td>16</td><td>2</td><td>21</td><td>23</td></tr></table>	An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Nr. abateri	4	3	3	13	16	2	21	23	 <table><tr><th>An</th><th>2017</th><th>2018</th><th>2019</th><th>2020</th><th>2021</th><th>2022</th><th>2023</th><th>2024</th></tr><tr><td>Total entități publice</td><td>4</td><td>3</td><td>2</td><td>13</td><td>13</td><td>2</td><td>18</td><td>21</td></tr></table>	An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Total entități publice	4	3	2	13	13	2	18	21
An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024																															
Nr. abateri	4	3	3	13	16	2	21	23																															
An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024																															
Total entități publice	4	3	2	13	13	2	18	21																															
7.	Nerespectarea prevederilor legale privind publicarea în SEAP și/sau în Jurnalul UE a anunșurilor de atribuire și a oricăror altor documente prevăzute de lege.	 <table><tr><th>An</th><th>2017</th><th>2018</th><th>2019</th><th>2020</th><th>2021</th><th>2022</th><th>2023</th><th>2024</th></tr><tr><td>Nr. abateri</td><td>5</td><td>1</td><td>7</td><td>40</td><td>44</td><td>24</td><td>2</td><td>41</td></tr></table>	An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Nr. abateri	5	1	7	40	44	24	2	41	 <table><tr><th>An</th><th>2017</th><th>2018</th><th>2019</th><th>2020</th><th>2021</th><th>2022</th><th>2023</th><th>2024</th></tr><tr><td>Total entități publice</td><td>5</td><td>1</td><td>6</td><td>39</td><td>33</td><td>23</td><td>1</td><td>41</td></tr></table>	An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Total entități publice	5	1	6	39	33	23	1	41
An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024																															
Nr. abateri	5	1	7	40	44	24	2	41																															
An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024																															
Total entități publice	5	1	6	39	33	23	1	41																															
8.	Nerespectarea termenelor prevăzute în documentația achiziției publice.	<table><tr><th>An</th><th>2017</th><th>2018</th><th>2019</th><th>2020</th><th>2021</th><th>2022</th><th>2023</th><th>2024</th></tr><tr><td>Nr. abateri</td><td>0</td><td>1</td><td>1</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>4</td><td>23</td></tr></table>	An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Nr. abateri	0	1	1	0	0	0	4	23	<table><tr><th>An</th><th>2017</th><th>2018</th><th>2019</th><th>2020</th><th>2021</th><th>2022</th><th>2023</th><th>2024</th></tr><tr><td>Total entități publice</td><td>0</td><td>1</td><td>1</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>4</td><td>21</td></tr></table>	An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Total entități publice	0	1	1	0	0	0	4	21
An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024																															
Nr. abateri	0	1	1	0	0	0	4	23																															
An	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024																															
Total entități publice	0	1	1	0	0	0	4	21																															

Nr. crt.	Tipurile de abateri constatate	Nr. abateri 2017 - 2024	Total entități publice 2017 - 2024
9.	<i>Contractul încheiat nu este în concordanță cu propunerea tehnică și financiară a ofertei declarată câștigătoare și cu celelalte documente ale achiziției publice.</i>		
10.	<i>Stabilirea ofertei câștigătoare s-a realizat pe baza criteriului de atribuire și a factorilor de evaluare precizați în invitația de participare/anunțul de participare și în documentele achiziției fără îndeplinirea în mod cumulativ a condițiilor prevăzute.</i>		

Ca urmare a recomandărilor formulate și a măsurilor dispuse în urma misiunilor de audit, se poate observa o scădere a numărului următorului tip de abatere de la legalitate constatată în etapa de organizare a procedurii de achiziție publică:

- ✓ „Stabilirea ofertei câștigătoare s-a realizat pe baza criteriului de atribuire și a factorilor de evaluare precizați în invitația de participare/anunțul de participare și în documentele achiziției fără îndeplinirea în mod cumulativ a condițiilor prevăzute” - de la un număr de 7 abateri de la legalitate constatate în anul 2023, la un număr de 3 abateri de la legalitate în anul 2024;

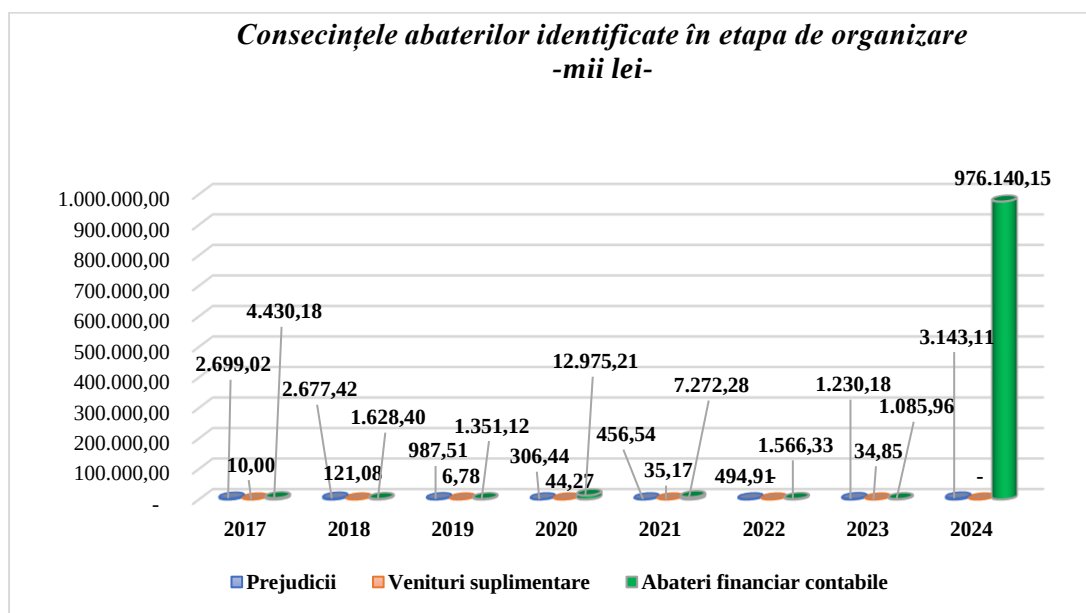
În același timp, se evidențiază o creștere a numărului următoarelor tipuri de abateri de la legalitate constatate în etapa de organizare a procedurii de achiziție publică:

- ✓ „Achiziția directă nu a fost realizată doar în cazurile prevăzute de lege” - de la o abatere de la legalitate constatată în anul 2023, la un număr de 19 abateri de la legalitate în anul 2024;
- ✓ „Nerespectarea obligației de a transmite notificare în SEAP în termenul legal pentru achizițiile directe realizate” - de la un număr de 25 abateri de la legalitate constatate în anul 2023, la un număr de 105 abateri de la legalitate în anul 2024;
- ✓ „Neprezentarea la viza de control financiar preventiv propriu a proiectului de angajament legal” - de la un număr de 5 abateri de la legalitate constatate în anul 2023, la un număr de 62 abateri de la legalitate în anul 2024;
- ✓ „Angajarea de cheltuieli prin încheierea de contracte de achiziție pentru care nu au fost aprobate surse de finanțare prin buget” - de la un număr de 14 abateri de la legalitate constatate în anul 2023, la un număr de 34 abateri de la legalitate în anul 2024;
- ✓ „Angajarea de cheltuieli prin încheierea de contracte de achiziție cu operatori economici care nu dețin autorizările legale necesare” - de la nicio abatere de la legalitate constatată în anul 2023, la un număr de 10 abateri de la legalitate în anul 2024;
- ✓ „Nerespectarea principiilor care stau la baza atribuirii contractelor de achiziție publică” - de la un număr de 21 abateri de la legalitate constatate în anul 2023, la un număr de 23 abateri de la legalitate în anul 2024;
- ✓ „Nerespectarea prevederilor legale privind publicarea în SEAP și/sau în Jurnalul UE a anunțurilor de atribuire și a oricăror altor documente prevăzute de lege” - de la un număr de 2 abateri de la legalitate constatate în anul 2023, la un număr de 41 abateri de la legalitate în anul 2024;
- ✓ „Nerespectarea termenelor prevăzute în documentația achiziției publice” - de la un număr de 4 abateri de la legalitate constatate în anul 2023, la un număr de 23 abateri de la legalitate în anul 2024;

✓ „Contractul încheiat nu este în concordanță cu propunerea tehnică și financiară a ofertei declarată câștigătoare și cu celelalte documente ale achiziției publice” - de la un număr de 4 abateri de la legalitate constatate în anul 2023, la un număr de 11 abateri de la legalitate în anul 2024;

✓ „Stabilirea ofertei câștigătoare s-a realizat pe baza criteriului de atribuire și a factorilor de evaluare precizați în invitația de participare/anunțul de participare și în documentele achiziției fără îndeplinirea în mod cumulativ a condițiilor prevăzute” - de la un număr de 7 abateri de la legalitate constatate în anul 2023, la un număr de 3 abateri de la legalitate în anul 2024.

Consecințele abaterilor identificate în etapa de organizare a procedurii și atribuire a contractului de achiziție publică/acordului-cadru sunt următoarele (Graficul nr. 12):

Exemple de constatări ale auditorilor publici externi

În legătură cu etapa de organizare a procedurii și atribuire a contractului de achiziție publică/acordului-cadru

COMPANIA NAȚIONALĂ DE ADMINISTRARE A INFRASTRUCTURII RUTIERE – SA (CNAIR S.A.)

În perioada 01.01.2022 – 31.12.2023 CNAIR S.A. a suspendat atât procedurile de atribuire inițiate prin publicarea anunțurilor de participare nr. CN1036187/26.10.2021, nr. CN1036115/26.10.2021, nr. CN1038797/28.01.2022, nr. CN1042618/08.05.2022, nr. CN1042619/14.05.2022 și nr. CN1042393/14.05.2022, având ca obiect *servicii de supervizare execuție lucrări*, cât și procedura de atribuire cu obiectul *proiectare și execuție de lucrări* inițiată prin publicarea anunțului de participare nr. CN1050760/ 29.12.2022, pe diferite perioade de timp, în vederea formulării și transmiterii răspunsurilor consolidate la solicitările de clarificări ale operatorilor economici, și eventuale modificări ale documentațiilor de atribuire generate de acestea, deși o asemenea posibilitate nu este prevăzută de *Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice*, cu modificările și completările ulterioare și/sau de actele normative emise în aplicarea acesteia, prin care a fost transpusă în legislația națională Directiva nr.

24/2014. Perioadele pentru depunerea ofertelor, stabilite prin anunțurile de participare/documentele achizițiilor, au fost prelungete fără a fi publicate în SEAP și JOUE anunțuri de tip erată referitor la aceste modificări.

Conceptul de „suspendare” a procedurii de atribuire se regăsește la nivel național doar în prevederile *Legii nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor*, cu modificările și completările ulterioare, Capitolul III Contestația formulată pe cale administrativ-jurisdicțională - Secțiunea a 4-a Suspendarea procedurii de atribuire, art. 22 și art. 23, respectiv Capitolul IV Căle de atac împotriva deciziilor Consiliului, art. 33 alin. (1) și alin. (13), cu referire la modalitatea de soluționare a unei contestații depuse la procedura de atribuire aflată în derulare. Din analiza acestor dispoziții legale rezultă faptul că suspendarea unei proceduri de atribuire poate fi dispusă doar de către CNSC sau instanța de judecată, în acest caz autoritatea contractantă având obligația legală de a pune în aplicare decizia CNSC/hotărârea instanței de judecată și implicit a suspenda procedura de atribuire. Această operațiune este realizată de autoritatea contractantă prin modificarea stării procedurii de atribuire în SEAP.

Astfel, entitatea publică a suspendat cele 7 (șapte) proceduri de atribuire fără să fie îndeplinite condițiile reglementate de *Legea nr. 101/2016* și fără a comunica către toți operatorii economici (potențial ofertanți sau înscriși în procedurile de atribuire) informații corecte și complete referitoare la prelungirea perioadelor de depunere a ofertelor.

Compania Națională de Investiții „C.N.I.” S.A.

În anul 2022, în cazul a 19 proceduri de atribuire simplificate inițiate și derulate de către Compania Națională de Investiții „C.N.I.” S.A. raportul procedurii a fost întocmit și aprobat cu întârziere de către persoanele cu atribuții din cadrul companiei, respectiv într-un termen care a depășit limita maximă de 35 de zile lucrătoare prevăzută de art. 214 alin. (3) lit. b) și alin. (5) lit. b) din *Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice*, cu modificările și completările ulterioare.

Președinții comisiilor de evaluare au întocmit note de prelungire a perioadei de evaluare a ofertelor, pentru o perioadă nelimitată „*până la finalizarea evaluării acestora*”, care au fost aprobate de directorul „C.N.I.” S.A., motivând în acest sens numărul mare de proceduri de atribuire derulate la nivelul autorității contractante și gradul ridicat de complexitate al documentațiilor de atribuire.

Rapoartele celor 19 proceduri de atribuire au fost întocmite de către comisiile de evaluare a ofertelor cu întârzieri ce variază de la 5 până la 85 de zile lucrătoare, peste numărul maxim de 35 de zile lucrătoare prevăzut de art. 214 alin. (3) lit. b) și alin. (5) lit. b) din legea anterior menționată.

Grădinița nr. 1 Măgurele, județul Ilfov

În cazul procedurii de licitație deschisă inițiată Grădinița nr. 1 Măgurele, județul Ilfov prin publicarea anunțului de participare nr. CN1056723/28.06.2023, în vederea atribuirii unui contract de achiziție publică având ca obiect „*Servicii de curățenie și întreținere pentru sediile administrate de Grădinița nr. 1 Măgurele, jud. Ilfov*” membrii comisiei de evaluare au decis că „*din motive obiective*” contractul nu mai poate fi încheiat, deoarece „*la stabilirea valorii estimate nu s-a luat în calcul și valoarea celor 300 mp dați în folosință*”.

Raportul de anulare a procedurii nr. 62/22.01.2023 a fost transmis spre publicare în SEAP în data de 26.01.2024 și publicat în data de 29.01.2024.

Astfel, membrii comisiei de evaluare nu au respectat termenul stabilit conform dispozițiilor legale de a face publică decizia de anulare la „o zi lucrătoare de la adoptarea deciziei de anulare”, contrar prevederilor art. 213, alin. (2), din *Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice*, cu modificările și completările ulterioare.

Capitolul 3.1.3 Abateri de la legalitate constatate în etapa de post-atribuire contract-acord-cadru, respectiv executarea și monitorizarea implementării contractului/acordului-cadru

Activități cuprinse în etapa de post-atribuire contract

- realizarea/executarea contractului, inclusiv îndeplinirea obligațiilor contractuale asumate de contractanți și respectiv subcontractanți;
- corelarea plăților cu modul de executare a contractului;
- modificarea contractului de achiziție publică/acordului-cadru, dacă este cazul;
- verificarea realității executării lucrărilor decontate;
- întocmirea dosarului achizițiilor publice;
- monitorizarea tuturor activităților specifice.

În urma acțiunilor de audit desfășurate în anul 2024, cu privire la exercițiul bugetar al anului 2023, au fost identificate în această etapă a procesului de achiziție publică, de către structurile de specialitate ale Curții de Conturi, un număr total de **1.345 abateri de la legalitate**, reprezentând **57,85% din numărul total al abaterilor** constatate în domeniul achizițiilor publice:

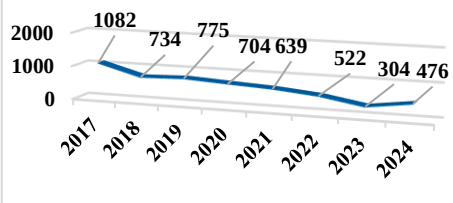
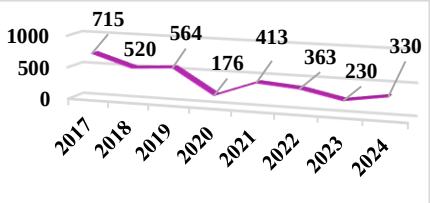
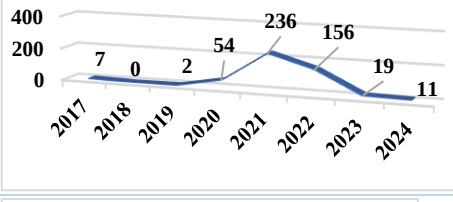
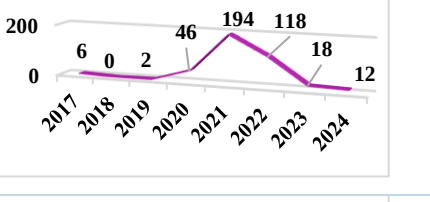
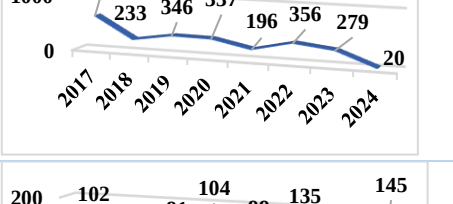
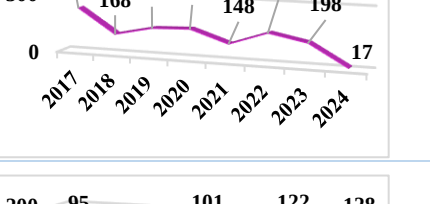
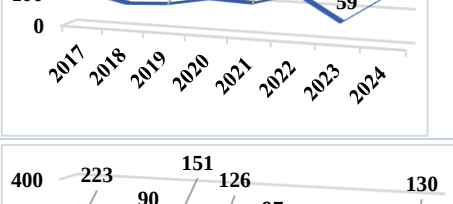
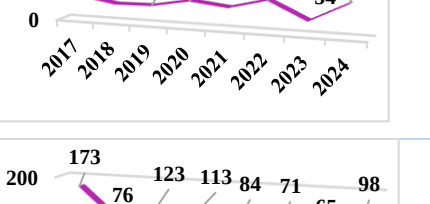
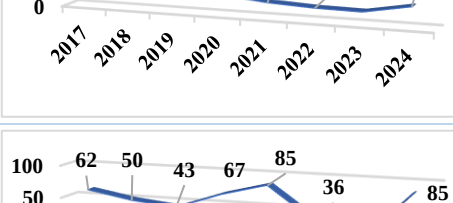
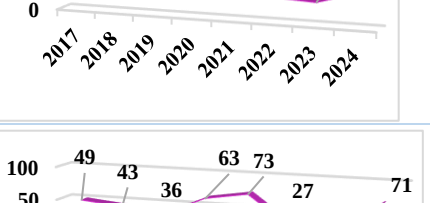
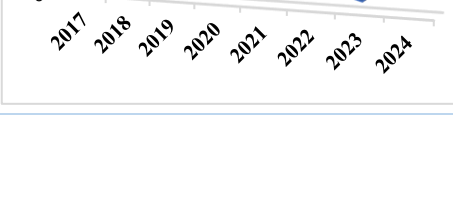
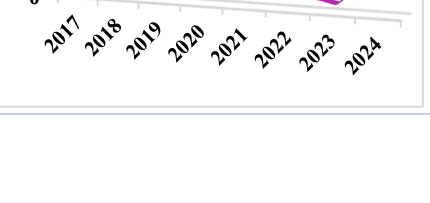
- în creștere semnificativă față de anul 2023, când au fost identificate **911 abateri de la legalitate** (reprezentând **72,59% din numărul total al abaterilor** constatate în domeniul achizițiilor publice), dar în scădere față de anii: **2022** cu privire la exercițiul bugetar al anului 2021, când au fost identificate un număr total de **1.449 abateri de la legalitate** (reprezentând **73,14% din numărul total al abaterilor** constatate în domeniul achizițiilor publice), **2021** cu privire la exercițiul bugetar al anului 2020, când au fost identificate un număr total de **1.602 abateri de la legalitate** (reprezentând **74,41% din numărul total al abaterilor**

constatate în domeniul achizițiilor publice), **2020** cu privire la exercițiul bugetar al anului 2019, când au fost identificate un număr total de **1.801 abateri de la legalitate** (reprezentând **73,66% din numărul total al abaterilor** constatate în domeniul achizițiilor publice), **2019** cu privire la exercițiul bugetar al anului 2018, când au fost identificate un număr total de **1.688 abateri de la legalitate** (reprezentând **81,43% din numărul total al abaterilor** constatate în domeniul achizițiilor publice), **2018** cu privire la exercițiul bugetar al anului 2017, când au fost identificate un număr total de **1.471 abateri de la legalitate** (reprezentând **81,59% din numărul total al**

abaterilor constatate în domeniul achizițiilor publice) și **2017** cu privire la exercițiul bugetar al anului 2016, când au fost identificate un număr total de **2.534 abateri de la legalitate** (reprezentând

80,27% din numărul total al abaterilor constatate în domeniul achizițiilor publice).

Tipurile de abateri cel mai des constatate în etapa post-atribuire a contractului/acordului-cadru, respectiv executarea și monitorizarea implementării contractului/acordului-cadru, în anul 2024 și comparativ cu anii 2023, 2022, 2021, 2020, 2019, 2018 și 2017 sunt următoarele:

Nr. crt.	Tipurile de abateri constatate	Nr. abateri 2017 - 2024	Total entități publice 2017 - 2024
1.	Plata de bunuri nelivrate/lucrări neexecutate/servicii neprestate, care nu sunt avansuri prevăzute în contractele de achiziție publică.		
2.	Actualizarea devizului general nu s-a efectuat în condițiile prevăzute de lege și/sau contract.		
3.	Cheltuieli supraevaluate sau majorate nejustificat.		
4.	Neconstituirea garanției de buna execuție în cuantumul legal/neînregistrarea în contabilitate.		
5.	Lipsa documentelor care atestă recepția bunurilor livrate/lucrărilor executate sau confirmarea prestării serviciilor prevăzute în contractul de achiziție publică.		
6.	Situațiile de lucrări cuprind cheltuieli și/sau cantități de materiale și/sau utilaje/prețuri unitare/tarife etc, diferite de cele oferitate.		

Nr. crt.	Tipurile de abateri constatate	Nr. abateri 2017 - 2024	Total entități publice 2017 - 2024
7.	Efectuare de plăți din credite bugetare aprobate cu altă destinație.		
8.	Nerespectarea clauzelor contractuale referitoare la cantitatea și calitatea bunurilor livrate/lucrărilor executate/serviciilor prestate.		
9.	Nerespectarea clauzelor contractuale referitoare la termenele stabilite.		
10.	Actualizarea prețului contractului de achiziție publică, cu nerespectarea prevederilor legale și/sau contractuale.		

În anul 2024, ca urmare a recomandărilor formulate și a măsurilor dispuse în urma misiunilor de audit, se poate observa o scădere semnificativă a numărului următoarelor abateri de la legalitate constatate în etapa de post-atribuire a contractului/acordului-cadru, respectiv executarea și monitorizarea implementării acestuia:

✓ „Actualizarea devizului general nu s-a efectuat în condițiile prevăzute de lege și/sau contract” - de la un număr de 156 abateri constatate în anul 2022, la un număr de 11 abateri constatate în anul 2024;

✓ „Cheltuieli supraevaluate sau majorate nejustificat” - de la un număr de 279 abateri constatate în anul 2023, la un număr de 20 abateri constatate în anul 2024.

În același timp, se evidențiază o creștere a numărului următoarelor abateri de la legalitate:

✓ „Plata de bunuri nelivrate/lucrări neexecutate/servicii neprestate, care nu sunt avansuri prevăzute în contractele de achiziție publică” - de la un număr de 304 abateri constatate în anul 2023, la un număr de 476 abateri constatate în anul 2024;

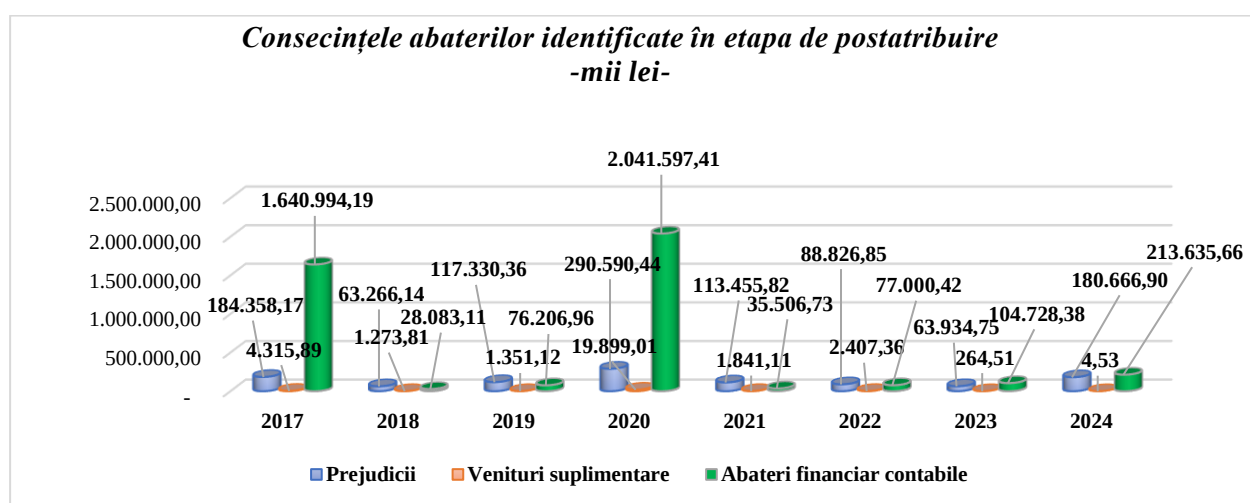
✓ „Neconstituirea garanției de bună execuție în cuantumul legal/neînregistrarea în contabilitate” - de la un număr de 59 abateri constatate în anul 2023, la un număr de 145 abateri constatate în anul 2024;

✓ „Lipsa documentelor care atestă recepția bunurilor livrate/lucrărilor executate sau confirmarea prestării serviciilor prevăzute în contractul de achiziție publică” - de la un număr de 79 abateri constatate în anul 2023, la un număr de 130 abateri constatate în anul 2024;

✓ „Situațiile de lucrări cuprind cheltuieli și/sau cantități de materiale și/sau utilaje/prețuri unitare/tarife etc, diferite de cele ofertate” - de la un număr de 16 abateri constatate în anul 2023, la un număr de 85 abateri constatate în anul 2024;

- ✓ „Efectuare de plăți din credite bugetare aprobate cu altă destinație” - de la un număr de 38 abateri constatate în anul 2023, la un număr de 45 abateri constatate în anul 2024;
- ✓ „Nerespectarea clauzelor contractuale referitoare la cantitatea și calitatea bunurilor livrate/lucrărilor executate/serviciilor prestate” - de la un număr de 30 abateri constatate în anul 2023, la un număr de 37 abateri constatate în anul 2024;
- ✓ „Nerespectarea clauzelor contractuale referitoare la termenele stabilite” - de la un număr de 14 abateri constatate în anul 2023, la un număr de 20 abateri constatate în anul 2024;
- ✓ „Actualizarea prețului contractului de achiziție publică, cu nerespectarea prevederilor legale și/sau contractuale” - de la nicio abatere constatată în anii anteriori, la un număr de 237 abateri constatate în anul 2024.

Consecințele abaterilor identificate în etapa de post-atribuire a contractului/acordului-cadru, respectiv executarea și monitorizarea implementării acestuia în perioada 2017 – 2024, sunt prezentate în figura următoare:

Exemple de constatări ale auditorilor publici externi

În legătură cu etapa de post-atribuire a contractului/acordului-cadru, respectiv executarea și monitorizarea implementării acestuia

Unitatea administrativ – teritorială Județul Maramureș

În anul 2024, UATJ Maramureș, prin actul adițional nr. 3/180073/29.07.2024 la contractul de achiziție publică de servicii nr. 25644/08.12.2021 având ca obiect „Servicii de supervizare a lucrărilor de construcții aferente obiectivului de investiții „Construirea depozitului ecologic de la Sârbi – actualizare documentație tehnică și execuție rest de executat, inclusiv măsuri de stabilizare amplasament”, a majorat în mod eronat valoarea serviciilor rămase de efectuat urmare aplicării eronate a unei clauze din contractul de achiziție publică de servicii cu încălcarea prevederilor art. 221 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare, coroborate cu cele ale pct. 8 din Contractul de achiziție publică de servicii nr. 25644/08.12.2021.

Acest fapt a determinat majorarea valorii serviciilor de supervizare rămase de efectuat cu suma de 65.589,56 lei fără TVA.

Consecința abaterii este reprezentată de angajarea de cheltuieli bugetare fără respectarea prevederilor legale.

Detalierea abaterilor mai sus prezentate se regăsește în **Anexa nr. 2 – Situația privind consecințele abaterilor constatate în domeniul achizițiilor publice la entitățile verificate în anul 2023, clasificate în funcție de etapele procesului de achiziție publică.**

Capitolul 3.1.4 Tipul abaterilor constatate în mod repetat la entitățile verificate în perioada 2017-2024

Tipurile de abateri identificate la nivelul Curții de Conturi a României care s-au constatat în mod repetat în perioada 2017 - 2024, structurate pe etape ale procesului de achiziție publică sunt prezentate în reprezentările grafice de mai jos:

Etapa de planificare

/pregătire a procedurii de achiziție publică

- ✓ introducerea în referatele de necesitate a unor produse, servicii și/sau lucrări care nu au legătură cu obiectul de activitate al entității și/sau a căror achiziție este interzisă, iar acestea au fost achiziționate și plătite;
- ✓ includerea în programul de investiții, anexe la buget a unor obiective de investiții noi și/sau în continuare ale căror documentații tehnico-economice/ documentații de avizare a lucrărilor de intervenții nu sunt legal aprobate;
- ✓ strategia anuală de achiziție publică și/sau programul anual de achiziție publică nu a/au fost întocmit/actualizat/e la termenele și în structura prevăzută de lege;
- ✓ nepublicarea în SEAP, la termenele legale, a extraselor din programul anual al achizițiilor publice, referitoare la contractele/ acordurile-cadru de produse, servicii și lucrări a căror valoare estimată este mai mare sau egală cu pragurile reglementate;
- ✓ nerespectarea principiului bunei gestiuni financiare la întocmirea și aprobarea strategiei anuale de achiziție publică, inclusiv a programului anual de achiziție publică.

Etapa de organizare a procedurii

și atribuire a contractului de achiziție publică/acordului-cadru

- ☞ *achiziția directă nu a fost realizată doar în cazurile prevăzute de lege;*
- ☞ *nerespectarea obligației de a transmite notificare în SEAP în termenul legal pentru achizițiile directe realizate;*
- ☞ *neprezentarea la viza de control financiar preventiv propriu a proiectului de angajament legal;*
- ☞ *angajarea de cheltuieli prin încheierea de contracte de achiziție pentru care nu au fost aprobate surse de finanțare prin buget;*
- ☞ *angajarea de cheltuieli prin încheierea de contracte de achiziție cu operatori economici care nu dețin autorizările legale necesare;*
- ☞ *nerespectarea principiilor care stau la baza atribuirii contractelor de achiziție publică;*
- ☞ *nerespectarea prevederilor legale privind publicarea în SEAP și/sau în Jurnalul UE a anunțurilor de atribuire și a oricăror altor documente prevăzute de lege;*
- ☞ *nerespectarea termenelor prevăzute în documentația achiziției publice;*
- ☞ *contractul încheiat nu este în concordanță cu propunerea tehnică și financiară a ofertei declarată câștigătoare și cu celelalte documente ale achiziției publice;*
- ☞ *stabilirea ofertei câștigătoare s-a realizat pe baza criteriului de atribuire și a factorilor de evaluare precizați în invitația de participare/anunțul de participare și în documentele achiziției fără îndeplinirea în mod cumulativ a condițiilor prevăzute.*

Etapa de post-atribuire a contractului/acordului-cadru,

respectiv executarea și monitorizarea implementării acestuia

- ☞ *plata de bunuri nelivrate/lucrări neexecutate/servicii neprestate, care nu sunt avansuri prevăzute în contractele de achiziție publică;*
- ☞ *neconstituirea garanției de bună execuție în cuantumul legal/neînregistrarea în contabilitate;*
- ☞ *lipsa documentelor care atestă recepția bunurilor livrate/lucrărilor executate sau confirmarea prestării serviciilor prevăzute în contractul de achiziție publică;*
- ☞ *situațiile de lucrări cuprind cheltuieli și/sau cantități de materiale și/sau utilaje/prețuri unitare/tarife etc, diferite de cele ofertate;*
- ☞ *efectuarea de plăți din credite bugetare aprobate cu altă destinație;*
- ☞ *nerespectarea clauzelor contractuale referitoare la cantitatea și calitatea bunurilor livrate/lucrărilor executate/serviciilor prestate ori la termenele stabilite;*
- ☞ *actualizarea prețului contractului de achiziție publică, cu încălcarea prevederilor legale și/sau contractuale.*

Capitolul 3.2 Abateri de la legalitate constatate în domeniul achizițiilor publice, clasificate pe domenii de activitate

Constatările rezultate din misiunile de audit efectuate de către structurile de specialitate ale Curții de Conturi în anul 2024, cu privire la exercițiul bugetar al anului 2023, au fost structurate și analizate pe **principalele domenii de activitate ale sectorului public**, în vederea identificării acelor domenii în care se regăsesc abateri de la legalitate semnificative și care ar necesita un grad sporit de atenție din partea auditorilor publici externi.

Astfel, situația abaterilor de la legalitate constatate în anul 2024, cu privire la exercițiul bugetar al anului 2023, în fiecare domeniu de activitate al sectorului public, precum și ponderile asociate acestora, este prezentată în tabelul următor:

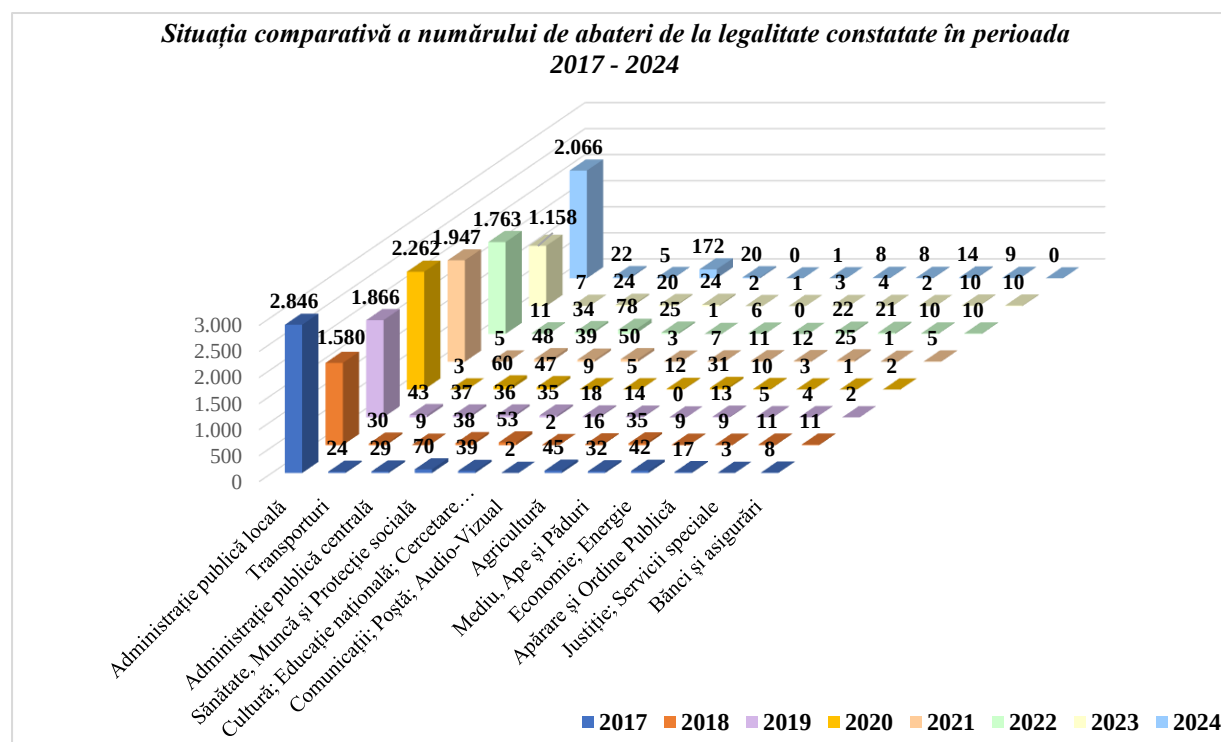
Domeniul de activitate	Nr. abateri	Pondere în total abateri %	Prejudicii - mii lei -	Pondere în total abateri %	Venituri suplimentare - mii lei -	Pondere în total abateri %	Abateri financiar-contabile - mii lei -	Pondere în total abateri %
Administrație publică locală	2.066	88,86	196.458,79	95,35	0,00	0,00	230.814,15	18,93
Unități administrativ-teritoriale comunale	1.538	66,15	57.895,50	28,10	0,00	0,00	82.331,10	6,75
Unități administrativ-teritoriale județene	88	3,78	9.015,31	4,38	0,00	0,00	29.898,53	2,45
Unități administrativ-teritoriale municipale	224	9,63	100.598,91	48,83	0,00	0,00	104.693,48	8,59
Unități administrativ-teritoriale orășenești	161	6,92	12.292,28	5,97	0,00	0,00	13.648,04	1,12
Instituții publice/ Societăți comerciale de interes local	55	2,37	16.656,79	8,08	0,00	0,00	243,00	0,02
Administrație publică centrală	5	0,22	0,00	0,00	0,00	0,00	240.607,94	19,73
Instituții publice/ Societăți comerciale	5	0,22	0,00	0,00	0,00	0,00	240.607,94	19,73
Sănătate, Muncă și Protecție socială	172	7,40	2.559,57	1,24	0,00	0,00	20.436,84	1,68
Cultură; Educație națională; Cercetare științifică; Tineret și Sport	20	0,86	3.381,83	1,64	0,00	0,00	163,00	0,01
Apărare și Ordine Publică	14	0,60	26,19	0,01	0,00	0,00	2.715,00	0,22
Transporturi	22	0,95	50,20	0,02	6,34	100,00	314,87	0,03
Justiție; Servicii speciale	9	0,39	556,44	0,27	0,00	0,00	721.950,82	59,20
Mediu, Ape și Păduri	8	0,34	1.343,44	0,65	0,00	0,00	1.249,20	0,10
Economie; Energie	8	0,34	1.653,38	0,80	0,00	0,00	1.226,15	0,10
Agricultură	1	0,04	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
TOTAL general	2.325	100	206.029,84	100	6,34	100	1.219.477,97	100

Așa cum se poate observa în tabelul de mai sus, majoritatea abaterilor de la legalitate constatate în anul 2024 au fost identificate în administrația publică locală, unde s-a constatat și cea mai mare valoare a prejudiciilor. În cazul abaterilor financiar-contabile în materie de achiziții publice, cea mai mare valoare s-a înregistrat în domeniul *Justiție și Servicii speciale*, mai exact la Administrația Națională a Penitenciarelor.

Detalierea abaterilor de la legalitate constatate în fiecare domeniu de activitate este prezentată în **Anexa nr. 3 - Situația privind consecințele abaterilor constatate în domeniul achizițiilor publice la entitățile verificate în anul 2024, clasificate în funcție de domenii de activitate.**

Situația comparativă a numărului abaterilor de la legalitate constatate în anul 2024, clasificate pe domeniile de activitate ale sectorului public, față de cele constatate în anii 2017 – 2023, este următoarea:

Prejudiciile constatate în perioada 2017-2024, pe domenii de activitate ale sectorului public, sunt prezentate în tabelul următor:

Domeniul de activitate	Prejudicii - mii lei 2017	Pondere în total %	Prejudicii - mii lei 2018	Pondere în total %	Prejudicii - mii lei 2019	Pondere în total %	Prejudicii - mii lei 2020	Pondere în total %	Prejudicii - mii lei 2021	Pondere în total %	Prejudicii - mii lei 2022	Pondere în total %	Prejudicii - mii lei 2023	Pondere în total %	Prejudicii - mii lei 2024	Pondere în total %
Administrație publică locală	155.888	73,25	56.557	81,26	77.402	63,42	90.062	30,42	111.211	80,91	114.330	93,16	56.416	81,52	196.459	95,35
Transporturi	1.827	0,86	9.688	13,92	39.030	31,98	2	0,00	15	0,01	0	0,00	31	0,04	50	0,02
Administrație publică centrală	120	0,06	259	0,37	1.467	1,20	202.676	68,47	2.139	1,56	185	0,15	8.492	12,27	0	0,00
Sănătate, Muncă și Protecție socială	5.853	2,75	343	0,49	1.919	1,57	1.195	0,40	959	0,70	883	0,72	0	0,00	2.560	1,24
Cultură; Educație națională; Cercetare științifică; Tineret și Sport	499	0,23	396	0,57	1.131	0,93	73	0,02	507	0,37	2.401	1,96	3.220	4,65	3.382	1,64
Comunicații; Poștă; Audio-Vizual	53	0,03	3	0,00	30	0,02	0	0,00	188	0,14	8	0,01	0	0,00	0	0,00
Agricultură	607	0,29	776	1,11	23	0,02	202	0,07	7	0,01	130	0,11	0	0,00	0	0,00
Mediu, Ape și Păduri	2.413	1,13	262	0,38	0	0,00	1.756	0,59	21.986	16,00	0	0,00	0	0,00	1.343	0,65
Economie; Energie	45.418	21,34	1.133	1,63	1.020	0,84	50	0,02	30	0,02	4.579	3,73	0	0,00	1.653	0,80
Apărare și Ordine Publică	138	0,06	176	0,25	0	0,00	0	0,00	403	0,29	33	0,03	0	0,00	26	0,01
Justiție; Servicii speciale	1	0,00	6	0,01	19	0,02	0	0,00	0	0,00	178	0,15	1.047	1,51	556	0,27
Bănci și asigurări	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Total	212.817	100	69.599	100	122.041	100	296.015	100	137.445	100	122.727	100	69.205	100	206.029,84	100

Veniturile suplimentare constatate în perioada 2017-2024, pe domenii de activitate ale sectorului public, sunt prezentate în tabelul următor:

Domeniul de activitate	Venituri suplimentare - mii lei 2017	Pondere în total %	Venituri suplimentare - mii lei 2018	Pondere în total %	Venituri suplimentare - mii lei 2019	Pondere în total %	Venituri suplimentare - mii lei 2020	Pondere în total %	Venituri suplimentare - mii lei 2021	Pondere în total %	Venituri suplimentare - mii lei 2022	Pondere în total %	Venituri suplimentare - mii lei 2023	Pondere în total %	Venituri suplimentare - mii lei 2024	Pondere în total %
Administrație publică locală	2.735	61,45	1.174	84,18	912	67,13	1.297	6,51	602	32,09	1.327	55,11	274	91,61	0,00	0,00
Transporturi	115	2,59	0	0,00	414	30,46	0	0,00	0	0,00	0	0,00	25	8,39	6,34	100,00
Administrație publică centrală	2	0,04	0	0,00	0	0,00	2.193	10,99	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00
Sănătate, Muncă și Protecție socială	0	0,00	69	4,97	0	0,00	15	0,08	3	0,16	156	6,48	0	0,00	0,00	0,00
Cultură; Educație națională; Cercetare științifică; Tineret și Sport	1.577	35,43	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	0,11	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00
Comunicații; Poștă; Audio-Vizual	0	0,00	0	0,00	33	2,41	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00
Agricultură	6	0,14	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	335	13,91	0	0,00	0,00	0,00
Mediu, Ape și Păduri	0	0,00	0	0,00	0	0,00	7	0,03	1.250	66,63	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00
Economie; Energie	0	0,00	151	10,85	0	0,00	0	0,00	0	0,00	582	24,17	0	0,00	0,00	0,00
Apărare și Ordine Publică	11	0,24	0	0,00	0	0,00	16.431	82,39	19	1,01	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00
Justiție; Servicii speciale	5	0,11	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	8	0,33	0	0,00	0,00	0,00
Bănci și asigurări	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Total	4.452	100	1.395	100	1.358	100	19.943	100	1.876	100	2.408	100	299	100	6	100

Abaterile financiar-contabile constatate în perioada 2017-2024, pe domenii de activitate ale sectorului public, sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Domeniul de activitate	Abateri financiar contabile - mii lei 2017	Pondere în total %	Abateri financiar contabile - mii lei 2018	Pondere în total %	Abateri financiar contabile - mii lei 2019	Pondere în total %	Abateri financiar contabile - mii lei 2020	Pondere în total %	Abateri financiar contabile - mii lei 2021	Pondere în total %	Abateri financiar contabile - mii lei 2022	Pondere în total %	Abateri financiar contabile - mii lei 2023	Pondere în total %	Abateri financiar contabile - mii lei 2024	Pondere în total %
Administrație publică locală	68.052	4,12	31.791	86,24	30.759	31,72	80.224	3,88	35.654	29,81	57.551	66,38	1.500.324	99,19	230.814,15	18,93
Transporturi	1.571.797	95,16	2.192	5,95	51.770	53,39	19	0,00	21.236	17,75	0	0,00	8.270	0,55	314,87	0,03
Administrație publică centrală	1.923	0,12	201	0,55	1.632	1,68	1.479.368	71,46	7.406	6,19	0	0,00	260	0,02	240.607,94	19,73
Sănătate, Muncă și Protecție socială	3.035	0,18	582	1,58	371	0,38	1.170	0,06	311	0,26	15.313	17,66	416	0,03	20.436,84	1,68
Cultură; Educație națională; Cercetare științifică; Tineret și Sport	113	0,01	882	2,39	790	0,81	55	0,00	456	0,38	132	0,15	404	0,03	163,00	0,01
Comunicații; Poștă; Audio-Vizual	0	0,00	0	0,00	10.723	11,06	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00
Agricultură	0	0,00	106	0,29	376	0,39	3	0,00	106	0,09	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00
Mediu, Ape și Păduri	0	0,00	0	0,00	0	0,00	747	0,04	44.675	37,35	0	0,00	0	0,00	1.249,20	0,10
Economie; Energie	1.777	0,11	36	0,10	0	0,00	0	0,00	2	0,00	13.696	15,80	0	0,00	1.226,15	0,10
Apărare și Ordine Publică	4.006	0,24	1.075	2,92	512	0,53	508.691	24,57	9.529	7,97	0	0,00	0	0,00	2.715,00	0,22
Justiție; Servicii speciale	1.078	0,07	0	0,00	32	0,03	0	0,00	0	0,00	11	0,01	2.906	0,19	721.950,82	59,20
Bănci și asigurări	2	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	239	0,20	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00
Total	1.651.784	100	36.865	100	96.964	100	2.070.275	100	119.614	100	86.703	100	1.512.580	100	1.219.478	100

Analizând **consecințele abaterilor de la legalitate constatate și consemnate în cadrul rapoartelor de audit încheiate în anul 2024 comparativ cu perioada anterioară, respectiv 2017-2023**, se observă că, în timp ce valoarea veniturilor suplimentare a înregistrat o tendință descrescătoare, valoarea prejudiciilor și cea a abaterilor financiar-contabile constatate la nivelul Curții de Conturi a României au marcat o tendință variabilă în perioada analizată, astfel:

☞ **referitor la valoarea prejudiciilor constatate în anul 2024:**

- ↗ o tendință crescătoare față de perioada 2018 – 2019 și 2021 – 2023, respectiv
- ↘ o scădere față de 2017 și 2020.

☞ **referitor la valoarea abaterilor financiar - contabile constatate în anul 2024:**

- ↘ o scădere față de 2017, 2020 și 2023. respectiv
- ↗ o creștere față de 2018, 2019, 2021 și 2022.

Totuși, în anumite **domenii de activitate** s-au înregistrat creșteri ale valorii consecințelor abaterilor de la legalitate constatate în anul 2024, acestea fiind următoarele:

În cazul prejudiciilor

☞ **administrația publică locală** (196.459 mii lei în anul 2024 față de 56.416 mii lei în anul 2023, 114.330 mii lei în anul 2022, 111.211 mii lei în anul 2021, 90.062 mii lei în anul 2020, 77.402 mii lei în anul 2019, 56.557 mii lei în anul 2018 și 155.888 mii lei în anul 2017);

☞ **cultură, educație națională, cercetare științifică, tineret și sport** (3.382 mii lei în anul 2024 față de 3.220 mii lei în anul 2023, 2.401 mii lei în anul 2022, 507 mii lei în anul 2021, 73 mii lei în anul 2020, 1.131 mii lei în anul 2019, 396 mii lei în anul 2018 și 499 mii lei în anul 2017).

În cazul abaterilor financiar-contabile

☞ **justiție, servicii speciale** (721.950,82 mii lei în anul 2024 față de 2.906 mii lei în anul 2023, 11 mii lei în anul 2022, 32 mii lei în anul 2019, 1.078 mii lei în anul 2017. În anii 2021, 2020 și 2018 nu s-a înregistrat nicio valoare.

☞ **sănătate, muncă și protecție socială** (20.436,84 mii lei în anul 2024 față de 416 mii lei în anul 2023, 15.313 mii lei în anul 2022, 311 mii lei în anul 2021, 1.170 mii lei în anul 2020, 371 mii lei în anul 2019, 582 mii lei în anul 2018 și 3.035 mii lei în anul 2017).

Capitolul 4. Cauzele care au condus la apariția și înregistrarea abaterilor de la legalitate în domeniul achizițiilor publice, recomandările și măsurile dispuse de Curtea de Conturi pentru înlăturarea acestora

Principalele cauze care au condus la apariția și înregistrarea abaterilor de la legalitate în domeniul achizițiilor publice, sunt următoarele:

1) Cadrul legislativ național voluminos și complex, în continuă modificare și completare de peste 8 ani, fără coordonarea centralizată a procesului legislativ.

1.1. Cadrul legislativ național referitor la domeniul achizițiilor publice conține multiple reglementări suplimentare față de directivele europene, referitoare la acest domeniu și a devenit din ce în ce mai voluminos și complex, în perioada 2016 - 2024, urmare modificărilor legislative frecvente la care a fost supus. Această situație de fapt este în contradicție cu obiectivele Strategiei naționale în domeniul achizițiilor publice pentru perioada 2015-2020, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 901/2015, prin care se propuneau, printre altele, simplificarea legislației în acest domeniu și încurajarea participării întreprinderilor mici și mijlocii la procedurile de atribuire a contractelor de achiziții publice/sectoriale.

Deși prin Strategia națională în domeniul achizițiilor publice s-a propus o simplificare a cadrului legal în domeniul achizițiilor publice, în fapt acesta este mult mai complex decât cel în vigoare până în anul 2016.

Concret, de la intrarea în vigoare a pachetului legislativ care reglementează achizițiile publice în România, adoptat în anul 2016, au fost promovate și aprobate:

- 19 acte normative de modificare a Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice;
- 17 acte normative de modificare a Legii nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale;
- 11 acte normative de modificare a Legii nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii;
- 10 acte normative de modificare a Legii nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică și a contractelor de concesiune și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor.

Totodată, au fost inițiate și aprobate o serie de acte normative de modificare a normelor de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziție publică/acordului-cadru/contractului sectorial/contractului de concesiune, dar și alte acte normative emise în aplicarea legilor care reglementează domeniul achizițiilor.

Astfel, în perioada 2016 – 2024, au fost inițiate și aprobate mai mult de 150 acte normative cu impact în domeniul achizițiilor publice.

1.2. Transpunerea în legislația națională a prevederilor din directivele europene⁴, în materia achizițiilor publice a determinat o supra-reglementare, prin includerea în legislația primară a unor prevederi inexistente în directive, în cazul unora tocmai ca urmare a includerii în Strategie a acestei posibilități, iar aceste prevederi au fost detaliate prin legislația secundară și terțiară.

a) Supra-reglementare, prin includerea în legislația primară a unor prevederi inexistente în directivele europene, dar asumate prin Strategia națională în domeniul achizițiilor publice, iar aceste prevederi au fost detaliate prin legislația secundară și terțiară.

Sfera de aplicare a Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice a fost extinsă și asupra contractelor de achiziție publică/acordurilor-cadru și concursurilor de soluții a căror valoare estimată este mai mică decât pragurile valorice prevăzute de Directiva nr. 2014/24/UE, prin reglementarea a două modalități de atribuire care nu sunt prevăzute de directivă și anume procedura simplificată și achiziția directă.

Reglementarea celor două modalități de atribuire suplimentare s-a asumat de Guvern prin Strategie, însă condițiile impuse de aceasta pentru a fi respectate în cazul procedurii simplificate și al achiziției directe sunt doar asigurarea transparenței și tratamentului egal.

Potrivit legislației achizițiilor publice, asigurarea transparenței se realizează exclusiv prin intermediul SEAP/SICAP, cu toate că nici directivele europene și nici Strategia nu impun acest lucru. Chiar și în cazul unor achizițiilor directe pentru care nu este obligatorie utilizarea SEAP, autoritatea contractantă are obligația de a transmite în SEAP, trimestrial, o notificare cu privire la achizițiile directe realizate.

Astfel, prin Strategie, Guvernul și-a asumat introducerea în legislația primară a unor prevederi legale pe care nu avea obligația să le implementeze (măsuri de asigurare a transparenței și tratamentului egal în ceea ce privește modalitățile de atribuire nementionate în directive, respectiv achiziția directă și procedura simplificată, precum și un prag pentru achiziția directă în conformitate cu recomandările Comisiei Europene), detaliate în legislația secundară și terțiară, cu consecințe nefavorabile asupra duratelor de derulare a achiziției directe și procedurii simplificate.

b) Supra-reglementare, prin includerea în legislația primară a unor prevederi inexistente în directivele europene, neasumate nici prin Strategia națională în domeniul achizițiilor publice.

Obligația de a respecta principiile nediscriminării, recunoașterii reciproce, proporționalității și al asumării răspunderii a fost extinsă prin lege asupra procedurilor simplificate și asupra achizițiilor directe, deși o asemenea obligație nu rezultă nici din directivele europene, nici din Strategie.

⁴ Directiva 2014/23/UE; Directiva 2014/24/UE; Directiva 2014/25/UE.

Deși directivele europene și Strategia nu prevăd așa ceva, și în cazul atribuirii contractelor de achiziție publică de bunuri/lucrări/servicii cu valoare sub pragurile din directive trebuie să se respecte următoarele reguli suplimentare:

- ✓ obligația de a atribui contractele de achiziție pe baze competiționale și utilizarea unor criterii de atribuire care să reflecte avantajele de natură economică ale ofertelor în vederea obținerii raportului optim între calitate și preț, inclusiv prin luarea în considerare a obiectivelor sociale, etice și de protecție a mediului (eficiența economică și socială);
- ✓ obligația de a accepta produse, servicii, lucrări oferite în mod licit pe piața Uniunii Europene, diplome, certificate, alte documente, emise de autoritățile competente din alte state, precum și specificațiile tehnice, echivalente cu cele solicitate la nivel național (recunoașterea reciprocă);
- ✓ obligația de a asigura corelația dintre necesitatea beneficiarului, obiectul contractului de achiziție publică și cerințele solicitate a fi îndeplinite. În acest sens, beneficiarul trebuie să se asigure că, în cazul în care sunt stabilite cerințe minime de calificare, acestea nu prezintă relevanță și/sau sunt disproporționate în raport cu natura și complexitatea contractului atribuit (proporționalitatea);
- ✓ obligația de a determina clar sarcinile și atribuțiile persoanelor responsabile cu achizițiile publice, urmărindu-se asigurarea profesionalismului, imparțialității și independenței deciziilor adoptate pe parcursul derulării acestui proces (asumarea răspunderii);
- ✓ obligația de a lua toate măsurile necesare, pe parcursul aplicării procedurilor de atribuire, pentru a evita situațiile de natură să determine apariția unui conflict de interese și/sau manifestarea concurenței neloiale (evitarea conflictului de interese).

Anumite obligații principale ale autorităților contractante, care sunt prevăzute de Directiva nr. 2014/24/UE pentru contractele/acordurile-cadru și concursurile de soluții a căror valoare este cel puțin egală cu pragurile reglementate de aceasta, au fost extinse și asupra contractelor/acordurilor-cadru și concursurilor de soluții a căror valoare estimată se află sub aceste praguri și care, în condițiile legislației naționale, pot fi atribuite prin aplicarea unei proceduri simplificate:

- ✓ respectarea regulilor privind comunicările, astfel cum acestea sunt prevăzute la art. 22 din Directiva nr. 2014/24/UE;
- ✓ disponibilitatea în format electronic a documentelor achiziției, astfel cum aceasta este prevăzută la art. 53 din Directiva nr. 2014/24/UE ;
- ✓ respectarea regulilor de informare a ofertanților, astfel cum acestea sunt prevăzute la art. 55 din Directiva nr. 2014/24/UE;
- ✓ verificarea operatorilor economici cu privire la încadrarea acestora în motivele de excludere prevăzute la art. 57 din Directiva nr. 2014/24/UE;
- ✓ aplicarea criteriilor de selecție referitoare la capacitatea de exercitare a activității profesionale și experiența similară, astfel cum acestea sunt prevăzute la art. 58 din Directiva nr. 2014/24/UE;
- ✓ utilizarea documentului european de achiziție unic (DUAЕ), astfel cum acesta este prevăzut la art. 59 din Directiva nr. 2014/24/UE;
- ✓ respectarea standardelor de asigurare a calității și standardelor de management de mediu, astfel cum acestea sunt prevăzute la art. 62 din Directiva nr. 2014/24/UE;
- ✓ aplicarea criteriilor de atribuire prevăzute la art. 67 din Directiva nr. 2014/24/UE;

- ✓ respectarea regulilor referitoare la subcontractarea contractelor/acordurilor-cadru, astfel cum acestea sunt prevăzute la art. 71 din Directiva nr. 2014/24/UE;
- ✓ modificarea contractelor/acordurilor-cadru doar în condițiile prevăzute la art. 72 din Directiva nr. 2014/24/UE.

Prin Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice a fost reglementată **obligatia ofertanților de a depune doar ofertă alternativă** în cazul în care autoritatea contractantă permite sau solicită depunerea de oferte alternative, deși Directiva nr. 24/2014/2014 nu prevede această obligație și recunoaște conformitatea ofertelor care nu sunt variante, situație care poate avea ca efect respingerea unor oferte ferme depuse în cadrul unei proceduri de atribuire în cadrul căreia o autoritate contractantă a permis și depunerea de oferte alternative.

1.3. Existența unor situații în care au fost introduse în legislația națională prevederi contrare directivelor europene în materia achizițiilor publice. Un exemplu în acest sens îl reprezintă adoptarea de acte normative (ordonanțe, ordonanțe de urgență)⁵ privind modificarea prețului contractului de achiziție publică/contractului sectorial, care conduc la majorări ale valorii contractului peste limitele stabilite de directiva europeană.

Inițierea de acte normative de către alte instituții publice (Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației - MDLPA) decât cea care are rol de elaborare a politicilor și legislației în domeniul achizițiilor publice, în concordanță cu legislația europeană potrivit OUG nr. 13/2015 (Agenția Națională pentru Achiziții Publice), care au condus la obligarea entităților publice achizitoare să angajeze cheltuieli corespunzătoare ajustării valorii contractelor de achiziție publică fără ca aceste acte normative să identifice și sursele de finanțare suplimentare necesare, cu consecințe negative asupra execuției bugetelor de venituri și cheltuieli ale entităților publice.

De asemenea, **prevederile legale respective nu au fost corelate cu prevederile legii achizițiilor publice/sectoriale referitoare la posibilitățile de modificare a contractelor de achiziție publică/sectoriale/acordurilor-cadru fără inițierea unei noi proceduri de atribuire**, iar în cadrul OG nr. 18/2023 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 47/2022 privind ajustarea prețurilor contractelor de achiziție publică/contractelor sectoriale/contractelor de concesiune/acordurilor-cadru a permis inclusiv majorarea profitului operatorilor economici contractanți, deși profitul nu reprezintă un cost pentru aceștia, astfel că majorarea lui o considerăm nejustificată.

Totodată, menționăm că acest act normativ a condus la **Scrisoarea Comisiei Europene de punere în întârziere în Cauza 2023/2.114**, prin care s-a declanșat împotriva României o procedură de infringement având drept obiect neconformitatea legislației românești privind achizițiile publice/sectoriale cu legislația europeană în domeniul achizițiilor publice și sectoriale și ulterior la modificarea dispozițiilor acestuia prin OUG nr. 52/2024 pentru modificarea și abrogarea unor prevederi din acte normative în domeniul achizițiilor publice și achizițiilor sectoriale.

1.4. Existența unor lacune/necorelări legislative la nivelul legislației elaborată în domeniul achizițiilor publice/achizițiilor sectoriale.

a) Elaborarea actelor normative în domeniul achizițiilor publice s-a făcut în unele cazuri fără a se asigura corelarea prevederilor acestora cu prevederile incluse în legi organice (Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice; Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale):

⁵ OG nr. 15/2021; OUG nr. 47/2022; OG nr. 18/2023;

- ✓ Necorelare între principiile (legalitatea, regularitatea, economicitatea, eficiența și eficacitatea) care trebuie respectate în cazul angajării cheltuielilor finanțate din fondurile publice de la bugetul statului, conform prevederilor Legii finanțelor publice nr. 500/2002, care este o lege organică, și principiile (eficiența economică și socială, nediscriminarea, tratamentul egal, transparența, recunoașterea reciprocă, proporționalitatea și asumarea răspunderii) care stau la baza atribuirii contractelor de achiziție publică și a organizării concursurilor de soluții, menționate în Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, contracte prin care se angajează cheltuieli care se finanțează din fonduri publice.
- ✓ Dificultatea de a realiza o corelare, în cazul contractelor de achiziție publică anuale, între perioada de execuție a bugetului de venituri și cheltuieli, care se realizează în perioada exercițiului bugetar de 1 an (menționată în Legea finanțelor publice nr. 500/2002 și în Legea finanțelor publice locale nr. 273/2006), cuprinsă între data de 1 ianuarie și data de 31 decembrie, și perioada de execuție a contractului de achiziție publică, care începe pe parcursul exercițiului bugetar, după data încheierii contractelor de achiziție publică, fiind mult mai scurtă decât exercițiul bugetar și coincide, de regulă, cu ultima parte a acestuia (perioada este scurtată deoarece este precedată de perioada de organizare a procedurilor de atribuire a contractelor de achiziție publică, care începe după data aprobării bugetului de venituri și cheltuieli, uneori mult după data de 1 ianuarie, și poate dura chiar și peste 300 de zile).
- ✓ Necorelarea perioadei prevăzută de actele normative în vigoare pentru elaborarea programului anual al achizițiilor publice cu perioada de elaborare a bugetului de venituri și cheltuieli, prevăzută în Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, respectiv în Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale.

b) La nivelul legislației aplicabile domeniului achizițiilor publice nu există reglementări clare cu privire la modul de calcul a valorii estimate. Cu toate acestea, prin OUG nr. 81/2023 privind consolidarea capacității instituționale a Ministerului Finanțelor, exercitarea controlului financiar de specialitate al statului, pentru unele reglementări specifice, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, Ministerul Finanțelor și-a creat mecanismul necesar pentru a compara valorile la care se atribuie contractele cu prețuri dintr-o bază de date (B2B, B2G), urmare introducerii facturii electronice și, mai nou, a codului CPV în cadrul acestora.

Deși legislația în domeniul achizițiilor publice nu conține reglementări clare cu privire la **modul de determinare a valorii estimate a achizițiilor iar operatorii economici nu au acces la bazele de date cu informații referitoare la prețuri, existente la nivelul Ministerului Finanțelor**, s-a reglementat posibilitatea de exercitare de către Ministerul Finanțelor a controlului cheltuielilor curente și de capital pentru categoriile de cheltuieli care înregistrează o creștere mai mare de 20% față de costul mediu al achizițiilor de produse/servicii/echipamente/execuție de lucrări sau costul mediu al cheltuielilor curente și de capital aferente unor instituții publice similare.

Prin stabilirea de competențe pentru Ministerul Finanțelor de exercitare a controlului cheltuielilor curente și de capital, pentru categoriile de cheltuieli care înregistrează o creștere cu mai mult de 20% față de costul mediu al achizițiilor de produse/servicii/echipamente și/sau execuție de lucrări sau costul mediu al cheltuielilor curente și de capital aferente unor instituții publice similare, s-au introdus obligații pentru autoritățile/entitățile contractante cu privire la determinarea valorii estimate a achiziției, obligații ce nu pot fi respectate întrucât accesul la bazele de date utilizate de Ministerul Finanțelor nu este public.

Incertitudinile privind modul în care ar trebui să se stabilească valoarea estimată au fost exprimate de-a lungul timpului de către reprezentanții autorității contractante, fără ca autoritățile

cu rol de reglementare (Agenția Națională pentru Achiziții Publice, Ministerul Finanțelor) să fi luat măsuri concrete în vederea acoperirii acestui vid legislativ.

1.5. Deși legislația elaborată în domeniul achizițiilor publice s-a complicat de la un an la altul și se impunea o simplificare a acesteia în strictă legătură cu directivele europene, Agenția Națională pentru Achiziții Publice și-a prevăzut ca termen pentru implementarea măsurii din Strategia Națională în Domeniul Achizițiilor Publice 2023-2027, referitoare la simplificarea cadrului legislativ prin consolidarea tuturor reglementărilor aplicabile prevăzute în diferite acte normative cu toate modificările și completările ulterioare, ultimul semestru al anului 2027, contrar solicitării Curții de Conturi de stabilire a unui termen mai apropiat, precum și necesităților impuse de aderarea României la OCDE (Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică) începând cu data de 1 ianuarie 2026. Mai mult decât atât, deși președintele Curții de Conturi a solicitat în cadrul ședinței C.I.A.P. de aprobare a noii Strategii ca acest termen să fie devansat, președintele A.N.A.P. a refuzat să o facă, termenul inițial fiind menținut.

1.6. Nu există o coordonare centralizată a legiferării în domeniul achizițiilor publice deși, încă din anul 2015 a fost înființat Comitetul Interministerial pentru Achiziții Publice.

Simplificarea legislației din domeniul achizițiilor publice se impune de peste 8 ani, iar acest lucru a fost solicitat inclusiv de Curtea de Conturi, în calitate sa de invitat permanent la întâlnirile Comitetului interministerial pentru achiziții publice (C.I.A.P.), înființat în anul 2015 prin Decizia Prim-ministrului României nr. 236/2015. Între atribuțiile acestui comitet se regăsesc:

- asigurarea coordonării și coerenței procesului de implementare a *Strategiei naționale în domeniul achizițiilor publice*, în special în domeniile gestionate de ministerele, organele de specialitate și instituțiile administrației publice centrale care fac parte din Comitet, în acord cu angajamentele internaționale asumate de către Guvern, în special în relația cu Comisia Europeană;
- asigurarea îndrumării strategice pentru dezvoltarea funcțiilor și politicilor în sistemul de achiziții publice în legătură directă cu piața, în baza unor consultări periodice cu partenerii externi și cu societatea civilă.

Însă, rolul C.I.A.P. a fost practic eliminat de către Agenția Națională pentru Achiziții Publice, urmare delegării de către Secretarul General al Guvernului către această instituție publică, în anul 2015, iar ulterior, în anul 2021, către președintele acesteia a atribuției de conducere a Comitetului.

Agenția Națională pentru Achiziții Publice a inițiat în perioada 2016 - 2024 proiecte de acte normative fără ca acestea să fi fost supuse analizei Comitetul Interministerial pentru Achiziții Publice, pe care, deși avea obligația, nu l-a convocat în acest sens (în perioada 2015 - 2023 s-au organizat doar 3 (trei) reuniuni la nivel decizional ale comitetului). Proiectele de acte normative în acest domeniu inițiate de A.N.A.P. nu au mai fost dezbătute, iar unele observații care i-au fost transmise nu au fost luate în considerare, fără vreo justificare. Adăugăm și faptul că în perioada analizată au fost aprobate acte normative inițiate și de alte instituții publice (ministere), fără ca acestea să fi fost, în cea mai mare parte, dezbătute și aprobate de C.I.A.P.

Mai mult, Agenția Națională pentru Achiziții Publice nu a sesizat necorelările legislative și nu a inițiat propuneri de acte normative pentru corectarea acestora, deși dispune de un sistem intern pentru analiza (screening-ul) proiectelor de acte normative și a jurisprudenței Curții Europene de Justiție și de o aplicație electronică dezvoltată în cadrul proiectului SIPOCA 625 (cu asistență din partea Băncii Mondiale) pentru realizarea în mod automat a screening-ului legislativ. Se poate concluziona astfel că Agenția Națională pentru Achiziții Publice nu a asigurat utilizarea cu

eficacitate a fondurilor publice în cazul cheltuielilor efectuate cu dezvoltarea acestui soft, cu consecințe asupra tuturor părților implicate în domeniul achizițiilor publice.

Agencia Națională pentru Achiziții Publice a demonstrat că nu are autoritatea necesară pentru coordonarea CIAP, dar nu și-a îndeplinit nici atribuțiile de elaborare a politicilor și legislației în domeniul achizițiilor publice, în concordanță cu legislația europeană, prevăzute în *OUG nr. 13/2015 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Achiziții Publice*.

2) Îndrumarea metodologică insuficientă și menținerea nejustificată a controlului ex ante de către A.N.A.P., contrar prevederilor Strategiei naționale în domeniul achizițiilor publice pentru perioada 2015-2020, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 901/2015, precum și controalele ex post efectuate de instituții care nu au această competență conform legii achizițiilor publice/sectoriale, fără să existe o abordare unitară, de către persoanele cu atribuții de control, care au și pregătire și experiențe diferite în acest domeniu.

Conform directivelor europene, fiecare stat membru are posibilitatea să opteze între realizarea controlului ex-ante și a controlului ex-post. În România, alegerea s-a făcut *prin Strategia Națională pentru Achiziții Publice 2015-2020*, aprobată prin HG nr. 901/2015, potrivit căreia controlul ex-post al procedurilor de achiziție publică se realizează de către Curtea de Conturi, având în vedere competențele sale ce derivă din Constituția României și din *Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi*. Întrucât, conform art. 140 din Constituția României, Curtea de Conturi exercită controlul asupra modului de formare, de administrare și de întrebuințare a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public, implicit asupra legalității procedurilor de atribuire ale contractelor de achiziție publică/sectorială, prin *Strategia* adoptată în anul 2015 România a optat pentru un control ex post.

În ceea ce privește controlul ex-ante, potrivit *Strategiei naționale în domeniul achizițiilor publice pentru perioada 2015-2020*, aprobată prin *Hotărârea Guvernului nr. 901/2015*, s-au stabilit următoarele: „controlul ex ante sistematic al documentației de atribuire va fi menținut până la publicarea ghidului on-line și a documentațiilor standardizate (iulie 2016)”.

În fapt, în România, controlul ex ante al A.N.A.P. nu este eliminat nici în prezent (2025), după mai bine de 6 ani (2018) de când a devenit funcțional ghidul on line, iar prin *Strategia* adoptată în anul 2024, în forma elaborată de A.N.A.P., se prevede chiar întărirea acestui control, care este dublat de acțiuni de „supervizare” care constau practic în controale ex-post pe o durată de 3 ani ale procedurilor de atribuire derulate de entitățile publice (inclusiv solicitarea de „clarificări” de la reprezentanții acestor entități controlate) și sesizarea Curții de Conturi pentru constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor, deși A.N.A.P. nu are competența legală de a constata încălcarea prevederilor legale în acest domeniu după ce contractele au fost atribuite. Or, rezultatele activității de „supervizare” efectuată de A.N.A.P. ar trebui să fie reprezentate de motive care să conducă la corectarea legislației în domeniul achizițiilor publice, obiectiv nerealizat.

În același timp, activitatea de îndrumare metodologică a persoanelor implicate în procesele de achiziție publică realizată de A.N.A.P. o considerăm insuficientă, deși ar trebui să aibă prioritate pentru realizarea cu succes a obiectivelor de investiții din țara noastră.

În plus, există o serie de alte instituții publice care efectuează, în prezent, controlul ex post al procedurilor de atribuire a contractelor de achiziție, sub denumirea de „verificare”, cu sesizarea ulterioară a Curții de Conturi pentru constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor, conform prevederilor *O.U.G. nr. 70/2022 privind prevenirea, verificarea și constatarea neregulilor/dublei finanțări, a neregulilor grave apărute în obținerea și utilizarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și*

reziliență și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora și recuperarea creanțelor rezultate.

Or, Curtea de Conturi este singura instituție publică legal competentă să efectueze control ex post în domeniul achizițiilor publice, dispune de metodologie elaborată în acest scop în anul 2016, care se actualizează periodic și de personal specializat în acest sens și beneficiază de autonomie în elaborarea programului său de activitate, care este bazat pe o analiză de risc. Cu toate acestea, legislația adoptată în ultimii ani obligă Curtea de Conturi să verifice aspectele constatate de alte instituții publice cărora li s-au stabilit atribuții de control în domeniul achizițiilor publice, deși unele nu se confirmă.

Subliniem, totodată, faptul că metodologiile diferite de verificare utilizate de organele cu atribuții de control, care au pregătire și experiență diferite în acest domeniu, pot crea confuzie în rândul autorităților/entităților contractante, iar în unele cazuri au condus la concluzii diferite referitor la aspectele supuse controlului, cu consecințe și în utilizarea ineficientă a resurselor umane și financiare ale instituțiilor cu atribuții de control.

3) *Neluarea de către Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor a măsurilor necesare în vederea realizării unei abordări unitare în domeniul soluționării contestațiilor, existând situații în care măsurile dispuse de diferite complete sunt contradictorii deși cauzele sunt similare*

În ceea ce privește activitatea de soluționare pe cale administrativ-jurisdicțională a Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, există cazuri în care completele din cadrul Consiliului au emis **decizii contradictorii pentru situații similare**, ceea ce creează confuzie în rândul autorităților/entităților contractante și, în unele cazuri, a condus la alte prelungiri ale procedurilor de atribuire, care au continuat să fie contestate (cu titlu de exemplu, indicăm situația deciziilor CNSC nr. 140/C4/3012 și nr. 816/C6/715 din 11.04.2023) sau au emis **decizii care conțin măsuri ce nu pot fi duse la îndeplinire** (Decizia CNSC nr. 400/C6/331 din 21.02.2023).

4) *Neasigurarea respectării principiului transparenței în derularea procedurilor de atribuire a contractelor de achiziție de către platforma informatică SEAP (Sistemul Electronic de Achiziții Publice) administrată de Autoritatea pentru Digitalizarea României, întrucât în cazul procedurilor de atribuire finalizate persoanele interesate nu au acces la o serie de informații de interes public, cum ar fi: procesele verbale de evaluare întocmite după fiecare etapă a procedurii de atribuire, raportul procedurii de atribuire ș.a.*

Deși, potrivit legislației în domeniul achizițiilor publice, atribuirea contractelor trebuie să se realizeze în mod transparent, **persoanele interesate nu au acces la informații esențiale cu privire la procedurile de atribuire**, cum ar fi: ofertele depuse, modul în care acestea au fost evaluate (procesele verbale de evaluare), modul în care s-au luat deciziile privind atribuirea contractelor de achiziții publice unui anumit ofertant (raportul procedurii), respectiv contractele de achiziții.

5) *Lipsa unui sistem informatic integrat care să permită monitorizarea întregului proces de achiziție publică, cu posibilitatea pentru autoritățile/entitățile contractante și pentru organele cu atribuții de control de a accesa informații și documente referitoare la întregul proces, începând cu datele necesare stabilirii valorii estimate a achiziției, disponibile în baza de date a Ministerului Finanțelor, preluate din facturile electronice, până la datele referitoare la execuția contractului (contract, anexele acestuia, facturi și documente justificative privind recepția bunurilor, prestarea serviciilor, execuția lucrărilor și efectuarea plăților conform prevederilor legale și contractuale, în limita bugetelor aprobate).*

Inexistența unei platforme electronice care să conțină **informații și documente referitoare la tot procesul de achiziție publică** este de natură să limiteze transparența și monitorizarea eficientă a modului în care sunt utilizate fondurile publice. Acest deficit favorizează riscuri precum lipsa de responsabilitate a părților contractante, dificultăți în identificarea neregulilor și reducerea încrederii publicului în procesul de achiziții.

Deși prin Strategia Națională pentru Achiziții Publice 2023-2027, aprobată prin HG nr. 554/2023 s-a stabilit o măsură referitoare la asigurarea interconectării și interoperabilității SEAP cu alte baze de date și sisteme în conformitate cu obligațiile asumate în cadrul PNRR, acest lucru nu s-a realizat în termenul prevăzut.

6) Pregătirea deficitară a personalului implicat în realizarea achizițiilor publice; cursurile organizate de diverse firme și unități de învățământ au programe și durate diferite, uneori necorelate cu cadrul de competențe necesar.

Cu toate că, prin „**Planul privind profesionalizarea în domeniul achizițiilor publice**”, Agenția Națională pentru Achiziții Publice a propus dezvoltarea de noi programe de formare profesională și un sprijin acordat instituțiilor de învățământ superior care implementează programe educaționale de master/post-universitare în domeniul achizițiilor publice, fiind introduse noi programe în domeniul achizițiilor publice la nivelul a trei universități, **nu s-au luat măsuri pentru ca programele universitare să se alinieze cu Cadrul de competențe pentru funcția publică de consilier achiziții publice și funcția publică consilier de sistem achiziții publice**, elaborate în cadrul proiectului SIPOCA 625, cu sprijinul tehnic al Băncii Mondiale.

Prin urmare, cursurile ce se organizează nu sunt autorizate și nu sunt corelate cu cadrul de competențe aprobat, care presupune un anumit număr de ore (durata totală a programului de educație și formare profesională aferentă ocupației de expert achiziții publice de 720 de ore, din care 277 ore teorie și 443 ore practică) pentru obținerea atestării.

Deși Agenția Națională pentru Achiziții Publice a derulat un program cu finanțare din fonduri europene, în perioada de implementare a proiectului fiind organizat un program de formare specializată în sistem online la care au participat 3.665 persoane cu atribuții în domeniul achizițiilor publice din autorități și instituții publice locale, autorități publice centrale și subordonate ale acestora (4 module de formare a câte 18 ore/modul - durată totală 72 ore, 78 de grupe de formare), **rezultatele obținute reflectă o pregătire profesională insuficientă pentru asigurarea competențelor necesare persoanelor care își desfășoară activitatea în domeniul achizițiilor publice.**

7) Disfuncționalități/deficiențe în modul de organizare și funcționare a entităților publice:

- deficitul de personal specializat în domeniul achizițiilor publice la nivelul instituțiilor/autorităților publice; nestabilirea responsabilităților acestor persoane; fluctuația de personal; salarizarea personalului cu atribuții în derularea achizițiilor publice nu are în vedere nivelul de răspundere implicat;
- comunicarea defectuoasă între compartimentele interne implicate în procesul de achiziție publică, cât și între factori decizionali - personal de execuție, precum și nerespectarea circuitului de avizare și aprobare al documentelor;
- gradul redus de utilizare a instrumentelor manageriale, precum și, în unele cazuri, lipsa procedurilor interne referitoare la realizarea și monitorizarea achizițiilor derulate la nivelul instituției/ autorității publice ori neactualizarea acestora.

Capitolul 5. Concluzii și recomandări

Principalele **concluzii** care se desprind **din analiza abaterilor de la legalitate care privesc modul de utilizare a fondurilor publice destinate finanțării achizițiilor publice**, consemnate în actele de control întocmite în anul 2024, la nivelul Curții de Conturi a României, sunt următoarele:

Capitolul 5.1 Concluzii

Din totalul celor 1.361 de entități publice verificate în anul 2024, în cazul unui număr de **791 entități publice**, echipele de audit au constatat un număr total de **2.325 abateri de la legalitate în domeniul achizițiilor publice**, în creștere față de anii 2018 (1.803 abateri), 2019 (2.073 abateri), 2021 (2.153 abateri), 2022 (1.981 abateri) și 2023 (1.255 abateri) și în scădere față de anii 2017 (3.157 abateri) și 2020 (2.445 abateri).

🚦 Cele **2.325 abateri de la legalitate constatate în domeniul achizițiilor publice sunt** în creștere față de anii 2018 (29,17%), 2019 (12,35%), 2021 (8,17%), anul 2022 (17,57%), 2023 (85,58%) și în **scădere comparativ cu** anii 2017 (26,23%) și 2020 (4,74%).

✚ Consecințele celor **2.325** abateri de la legalitate constatate în domeniul achizițiilor publice în urma misiunilor de audit efectuate în anul 2024 **au avut următoarele consecințe:**

- a) producerea de prejudicii în valoare totală de 206.029,84 mii lei;**
- b) nerealizarea de venituri în valoare totală de 6,34 mii lei;**
- c) abateri financiar-contabile în valoare totală de 1.219.477,97 mii lei.**

✚ Cele **2.325** abateri de la legalitate au fost identificate în fiecare dintre cele **3 etape⁶ ale procesului de achiziție publică**, însă abaterile financiar contabile aferente **etapei de organizare a procedurii și atribuirea contractului/acordului cadru dețin ponderea cea mai mare în totalul consecințelor** identificate în domeniul achizițiilor publice, respectiv 68,48%.

✚ Constatările semnificative rezultate din misiunile de audit efectuate de către structurile de specialitate ale Curții de Conturi în anul 2024, structurate pe **principalele domenii de activitate ale sectorului public** se regăsesc cu predilecție în **administrația publică locală** (95,35% din totalul prejudiciilor).

De asemenea, cele 2.325 abateri de la legalitate au afectat și alte domenii precum: sănătate, muncă și protecție socială (7,40% din total abateri), transporturi (0,95% din total abateri), cultură; educație națională; cercetare științifică; tineret și sport (0,86% din total abateri), apărare și ordine publică (0,60% din total abateri), justiție, servicii speciale (0,39% din total abateri).

✚ Referitor la etapele procesului de atribuire a contractelor de achiziție publică, ca urmare a recomandărilor formulate și a măsurilor dispuse în urma misiunilor de audit, **s-a constatat o tendință de scădere a frecvenței următoarelor tipuri de abateri de la legalitate:**

În etapa de planificare/pregătire

☞ *Documentația de atribuire nu cuprinde toate cerințele, criteriile, regulile și alte informații necesare pentru a asigura operatorilor economici o informare completă, corectă și explicită cu privire la cerințe sau elemente ale achiziției, obiectul contractului și modul de desfășurare a procedurii de atribuire, inclusiv specificațiile tehnice ori documentul descriptiv, condițiile contractuale propuse, formatele de prezentare a documentelor de către candidați/ofertanți, informațiile privind obligațiile generale aplicabile.*

⁶ Etapele procesului de atribuire a contractelor de achiziție publică sunt următoarele:

1) etapa de planificare/pregătire;

2) etapa de organizare a procedurii și atribuirea contractului/acordului-cadru;

3) etapa post-atribuire contract/acord-cadru, respectiv executarea și monitorizarea implementării contractului/acordului-cadru.

În etapa de organizare a procedurii și atribuirea contractului/acordului-cadru

- ☛ *Stabilirea ofertei câștigătoare s-a realizat pe baza criteriului de atribuire și a factorilor de evaluare precizați în invitația de participare/anunțul de participare și în documentele achiziției fără îndeplinirea în mod cumulativ a condițiilor prevăzute.*

În etapa post-atribuire contract/acord-cadru, respectiv executarea și monitorizarea implementării contractului/acordului-cadru

- ☛ *Actualizarea devizului general nu s-a efectuat în condițiile prevăzute de lege și/sau contract;*
- ☛ *Cheltuieli supraevaluate sau majorate nejustificat.*

Din analiza **cauzelor și împrejurărilor care au condus la apariția și înregistrarea abaterilor de la legalitate constatate** în urma misiunilor de audit efectuate **în anul 2024** față de cele constatate de către echipele de audit **în perioada 2017 – 2023**, rezultă faptul că acestea se mențin și constau în principal **în legislația complexă și voluminoasă, lipsa de îndrumare metodologică, deficitul de personal și gradul de calificare în domeniul achizițiilor publice** existent la nivelul instituțiilor/autorităților publice, coroborat cu o **comunicare defectuoasă între compartimentele interne implicate** în procesul de achiziție publică, cât și între factorii decizionali – personalul de execuție, **cunoașterea și aplicarea incorectă a legilor și a celorlalte reglementări aplicabile în domeniul achizițiilor publice, lipsa procedurilor interne referitoare la realizarea și monitorizarea achizițiilor derulate** la nivelul instituției/ autorității publice, precum și o **monitorizare defectuoasă a derulării contractelor de achiziție publică**.

Legislația națională creează confuzie în rândul persoanelor care trebuie să o aplice, autorități contractante și operatori economici deopotrivă, fiind descurajată participarea acestora din urmă la proceduri, cu consecințe și în diminuarea competiției, în neobținerea celui mai bun raport calitate/preț și în utilizarea inefficientă și ineficace a fondurilor publice.

În concluzie, considerăm că este necesară atât o asanare a legislației în domeniul achizițiilor publice, dublată de intensificarea activității de îndrumare metodologică a A.N.A.P., cât și de o asigurare a pregătirii continue a personalului de specialitate în acest domeniu și asigurarea transparenței proceselor de achiziție publică.

Capitolul 5.2 Recomandări

I. Recomandări adresate entităților publice auditate prin rapoartele de audit și prin scrisorile către management:

1) Pentru abaterile de natură procedurală, care au afectat legalitatea și regularitatea proceselor de achiziție publică

☞ *respectarea principiilor care stau la baza atribuirii contractelor de achiziție publică (nediscriminarea, tratamentul egal, recunoașterea reciprocă, transparența, proporționalitatea și asumarea răspunderii);*

☞ *respectarea prevederilor legale care instituie obligativitatea organizării procedurilor concurențiale de atribuire corespunzătoare pragurilor valorice stabilite prin lege;*

☞ *inclusiunea în conținutul contractelor de achiziție publică de clauze referitoare la subcontractare;*

☞ *respectarea obligației de a utiliza mijloacele electronice pentru aplicarea procedurilor de atribuire și pentru realizarea achiziției directe;*

☞ *elaborarea și, după caz, actualizarea pe baza necesităților transmise de compartimentele de specialitate ale autorității contractante, a strategiei de contractare și programului anual al achizițiilor publice;*

☞ *respectarea prevederilor legale referitoare la întocmirea documentației de atribuire, prin precizarea în mod detaliat a factorilor de evaluare a ofertelor și a algoritmului de punctare, în vederea determinării celei mai avantajoase oferte din punct de vedere economic, potrivit legii;*

☞ *introducerea, în cadrul procedurilor operaționale întocmite/actualizate, de prevederi referitoare la modul de realizare a cercetării/consultării pieței;*

☞ *respectarea cerințelor minime stabilite în documentația de atribuire, astfel încât evaluarea ofertelor finale și atribuirea contractului de achiziție publică să respecte criteriul de atribuire și factorii de evaluare stabiliți;*

☞ *instruirea personalului de specialitate implicat în procesul de evaluare a ofertelor;*

☞ *utilizarea eficientă a resursei umane existentă la nivelul entității publice în vederea evitării externalizării activităților specifice domeniului achizițiilor publice și asigurarea respectării principiilor economicității, eficienței și eficacității în utilizarea fondurilor publice;*

☞ *elaborarea și implementarea de proceduri operaționale prin care să se asigure, la nivelul entității publice, un sistem funcțional de monitorizare a achizițiilor publice, respectiv a investițiilor publice.*

2) Pentru abaterile de la legalitate cauzatoare de prejudicii

✍ *stabilirea întinderii prejudiciilor constatate și consemnate în rapoartele de audit ale Curții de Conturi, luarea de măsuri pentru recuperarea acestora, inclusiv a dobânzilor și penalităților de întârziere aferente, înregistrarea în contabilitate a sumelor recuperate și virarea acestora potrivit legii;*

✍ *extinderea verificărilor asupra tuturor contractelor de achiziții publice încheiate și a plăților efectuate în cadrul acestora, în scopul identificării eventualelor abateri, stabilirii întinderii eventualelor prejudicii și recuperării acestora.*

3) Pentru abaterile de la legalitate care au generat nerealizarea veniturilor cuvenite bugetelor entităților verificate

✍ *reținerea garanțiilor de participare depuse în cadrul procedurilor de atribuire a contractelor de achiziție publică de către ofertanții care se află în oricare dintre situațiile impuse de lege;*

✍ *identificarea și încasarea tuturor veniturilor cuvenite din garanțiile de participare constituite în cadrul procedurilor de atribuire și urmărirea constituirii garanțiilor de bună execuție a contractelor de achiziție publică încheiate, conform prevederilor legale;*

✍ *recuperarea sumelor reprezentând penalitățile pentru întârziere stabilite pentru neîndeplinirea la termen a obligațiilor asumate prin contractele de achiziție publică.*

4) Pentru neregulile constatate în activitatea financiar-contabilă

✍ *înlăturarea neregulilor constatate în activitatea financiar-contabilă și corectarea situațiilor financiare anuale.*

II. Recomandări formulate în vederea îmbunătățirii funcționării sistemului de achiziții publice în scopul dezvoltării durabile a României și utilizării eficiente a fondurilor publice:

✍ **Asumarea de către Secretariatul General al Guvernului** a rolului de coordonator al domeniului achizițiilor publice și realizarea atribuțiilor⁷ prevăzute în actul normativ de înființare.

⁷ Art. 1 alin. (2) din Decizia nr. 236/19.10.2015, modificată prin Decizia nr. 312/18.05.2021

(2) Comitetul are următoarele atribuții:

a) -monitorizează stadiul implementării măsurilor stabilite prin Strategia națională în domeniul achizițiilor publice, cu încadrarea în indicatori;

- ✍ **Analiza cadrului legislativ** de către Comitetul interministerial pentru achiziții publice pentru identificarea și corectarea vulnerabilităților în modul de reglementare a procesului de achiziție publică; luarea măsurilor pentru eliminarea din legislația națională a prevederilor care nu sunt obligatorii potrivit directivelor europene, pentru corectarea și prevenirea consecvențelor legislative.
- ✍ **Realizarea și punerea în funcțiune a unui sistem informatic integrat prin extinderea interconectărilor SEAP**, care să permită accesul ușor la informații și documente disponibile în bazele de date ale instituțiilor cu care Autoritatea pentru Digitalizarea României a încheiat protocol, referitoare la operatorii economici/autoritățile contractante/entitățile contractante înregistrate în SEAP.
- ✍ **Accesul liber și transparent la bazele de date** existente la nivelul Ministerului Finanțelor, astfel încât persoanele interesate să fie informate cu privire la prețurile produselor/serviciilor/lucrărilor practicate de mediul de afaceri inclusiv în relația cu sectorul public.
- ✍ **Reconfigurarea controlului ex-ante și întărirea rolului ANAP în domeniul îndrumării metodologice**; colaborarea ANAP cu autoritățile/instituțiile publice cu atribuții în domeniul achizițiilor publice în ceea ce privește elaborarea de îndrumări/opinii comune care să vină atât în sprijinul mediului de afaceri, cât și al autorităților/entităților contractante; participarea personalului de specialitate al ANAP la elaborarea de documentații de atribuire și ca membrii cooptați în comisiile de evaluare a ofertelor în cadrul procedurilor de atribuire a contractelor de achiziție, la solicitarea autorităților/entităților contractante care nu dispun de personal specializat în domeniul achizițiilor publice și/sau au nevoie de sprijin pentru realizarea achizițiilor publice/sectoriale.
- ✍ **Întărirea controalelor/acțiunilor de verificare** efectuate de către organe de control din cadrul ministerelor/unităților administrativ-teritoriale în domeniul achizițiilor publice.
- ✍ **Curtea de Conturi a României își propune să dezvolte proceduri de verificare cu ajutorul unei aplicații informatice bazată pe inteligența artificială.**
- ✍ **Asigurarea accesului persoanelor interesate**, cu respectarea regulilor GDPR, la toate datele referitoare la procesele de achiziție publică, prin intermediul unei platforme care să permită vizualizarea și analiza întregului proces de achiziție publică (referat de necesitate, documente care să justifice modul de stabilire a valorii estimate, programul anual de achiziții publice și modificările acestuia, bugetul de venituri și cheltuieli și modificările acestuia, ofertele depuse, procesele verbale de evaluare a ofertelor, raportul procedurii, contractul de achiziție publică, documente privind execuția contractului: facturi, situații de lucrări, plăți, procese verbale de recepție, documente constatatoare).
- ✍ **Asigurarea unor programe de pregătire profesională continuă** care să conducă la profesionalizarea persoanelor responsabile cu derularea achizițiilor publice.

b) sprijină Agenția Națională pentru Achiziții Publice în vederea implementării măsurilor stabilite prin Strategia națională în domeniul achizițiilor publice și în promovarea politicilor în domeniul achizițiilor publice;

c) asigură coordonarea și coerența procesului de implementare a Strategiei naționale în domeniul achizițiilor publice, în special în domeniile gestionate de ministerele, organele de specialitate și instituțiile administrației publice centrale care fac parte din Comitet, în acord cu angajamentele internaționale asumate de către Guvern, în special în relația cu Comisia Europeană;

d) asigură îndrumare strategică pentru dezvoltarea funcțiilor și politicilor în sistemul de achiziții publice în legătură directă cu piața, în baza unor consultări periodice cu partenerii externi și cu societatea civilă.

- ✍ **Creșterea rolului Oficiului Național pentru Achiziții Centralizate** în ceea ce privește achizițiile de bunuri și servicii ce se achiziționează în sistem centralizat și înființarea de noi unități de achiziții centralizate specializate pe domenii de activitate pentru realizarea achizițiilor publice la nivel local.

Curtea de Conturi a României își propune să contribuie la întărirea controlului ex-post în domeniul achizițiilor publice, prin:

- ✍ **Pregătirea profesională continuă a auditorilor publici externi** cu privire la modul de verificare a achizițiilor publice, în special referitor la modul de atribuire a contractelor;
- ✍ **Sesizarea Consiliului Concurenței** în cazurile în care sunt identificate elemente ce pot constitui indicii privind existența practicilor anticoncurențiale între operatorii economici;
- ✍ **Consultarea** de către auditorii publici externi, a rapoartelor de monitorizare a domeniului achizițiilor publice elaborate la nivelul D.C.A.P. și publicate pe SALV@TOR în secțiunea *Achiziții publice – Subsecțiunea Monitorizarea domeniului achizițiilor publice*, în vederea identificării informațiilor care reprezintă factori de risc privind entitățile/instituțiile publice aflate în sfera de competență și luarea în considerare a acestora cu ocazia desfășurării misiunilor de audit sau a întocmirii Programelor de activitate ale structurilor de specialitate ale Curții de Conturi;
- ✍ **Actualizarea nomenclatorului abaterilor de la legalitate** aferent *secțiunii F.1 - Achiziții publice* existent în aplicația informatică **SPID**;
- ✍ **Înregistrarea** în aplicația informatică **SPID, pe coduri de abateri**, a tuturor abaterilor de la legalitate constatate în domeniul achizițiilor publice;
- ✍ **Acordarea** de către auditorii publici externi a **unei atenții sporite modului de corelare a abaterilor** de la legalitate constatate în domeniul achizițiilor publice **cu codurile de abateri** din aplicația informatică **SPID**;
- ✍ **Raportarea în SPID** a tuturor contractelor de achiziție publică/sectorială verificate (număr și valoric) clasificate în funcție de modalitatea de atribuire (tipuri de proceduri de atribuire/achiziții directe) cu indicarea celor în care au fost constatate nereguli.